

SVINJOGOJSTVO

PIG BREEDING

Godišnje izvješće
Annual Report

2021

Hrvatska agencija za
poljoprivredu i hranu

Croatian Agency for
Agriculture and Food

Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu
Croatian Agency for Agriculture and Food

Centar za stočarstvo
Centre for Livestock Breeding

SVINJOGOJSTVO
PIG BREEDING

**GODIŠNJE
IZVJEŠĆE
ZA 2021.
GODINU**

**ANNUAL
REPORT
FOR 2021.**

OSIJEK, 2022.

Pravna osnova <i>Legal basis</i>	Zakon o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu (NN 111/2018) <i>Law on the Croatian Agency for Agriculture and Food</i>
Izdavač <i>Publisher</i>	Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu <i>Croatian Agency for Agriculture and Food</i>
Adresa / Address Telefon / Phone E-mail Web	Vinkovačka cesta 63 c, 31 000 Osijek +385 (0)31 275 200 hapih@hapih.hr www.hapih.hr
Odgovorna osoba izdavača <i>Responsible person of the publisher</i>	dr. sc. Darja Sokolić
Uredništvo <i>Editorial</i>	Centar za stočarstvo <i>Centre for Livestock Breeding</i>
Adresa / Address Telefon / Phone E-mail	Vinkovačka cesta 63 c, 31 000 Osijek +385 (0)31 275 186 cs@hapih.hr
Prikupljanje podataka <i>Data collected by</i>	Područni uredi Centra za stočarstvo <i>Regional offices of Centre for Livestock Breeding</i> Odjel za svinjogojstvo Centra za stočarstvo <i>Pig Breeding Department of Centre for Livestock Breeding</i> Uzgojna udruženja <i>Breeder organizations</i> Velike farme <i>Large farms</i>
Laboratorijska analitika <i>Laboratory analytics</i>	Laboratorij Banke gena domaćih životinja <i>Laboratory of Animal Gene Bank</i>
Obrada podataka <i>Data processing</i>	Centar za stočarstvo <i>Centre for Livestock Breeding</i> Ministarstvo poljoprivrede Uprava za stočarstvo i kvalitetu hrane <i>Ministry of Agriculture</i> <i>Directorate for Livestock and Food Quality</i>
Oblikovanje / Design	Studio HS internet d.o.o. Osijek
Tisak / Printing	Studio HS internet d.o.o. Osijek
ISSN	2670 - 8760
Naklada / Edition	100
Molimo korisnike da pri korištenju podataka navedu izvor	<i>Users are kindly requested to state the source</i>

Sadržaj / Contents

PREDGOVOR / PREFACE	5
1. O HRVATSKOJ AGENCIJI ZA POLJOPRIVREDU I HRANU <i>ABOUT THE CROATIAN AGENCY FOR AGRICULTURE AND FOOD</i>	7
1.1. CENTAR ZA STOČARSTVO / CENTRE FOR LIVESTOCK BREEDING	8
2. NOVOSTI U SEKTORU / NEWS IN THE SECTOR	10
2.1. SVINJOGOJSTVO U HRVATSKOJ / PIG BREEDING IN CROATIA	10
2.2. NOVOSTI U UZGOJU / NEWS IN BREEDING	11
2.3. STANJE NA TRŽIŠTU / MARKET SITUATION	15
2.4. SURADNJA S UZGOJNIM UDRUŽENJIMA <i>COOPERATION WITH BREEDER ORGANIZATIONS</i>	22
3. PROVEDBA AKTIVNOSTI / ACTIVITIES	25
3.1. BROJNO STANJE SVINJA / FIGURES IN PIG BREEDING	25
3.2. VELIKE FARME / HOLDINGS	34
3.2.1. Proizvodnost krmača / Production of sows	34
3.2.2. Rezultati tova / Fattening results	43
3.3. OBITELJSKA GOSPODARSTVA / FAMILY FARMS	47
3.3.1. Proizvodnost krmača / Production of sows.....	47
3.4. PERFORMANCE FIELD TEST / PERFORMANCE FIELD TEST	50
3.5. LABORATORIJSKO TESTIRANJE NA STRES OSJETLJIVOST <i>LABORATORY TESTING ON STRESS SENSITIVITY</i>	56
3.6. PROMET UZGOJNO VALJANIH SVINJA I SJEMENA <i>TRADE OF HERDBOOK PIGS AND SEES</i>	57
4. AKTIVNOSTI SEKTORA PODRUČNIH UREDA THE ACTIVITIES DISTRICT OFFICES SECTOR	58
4.1. PROVEDBA OZNAČAVANJA I REGISTRACIJE SVINJA <i>THE ACTIVITIES IN IDENTIFICATION AND REGISTRATION OF PIGS</i>	62

5. OZNAČAVANJE I REGISTRACIJA DOMAĆIH ŽIVOTINJA	
<i>IDENTIFICATION AND REGISTRATION OF DOMESTIC ANIMALS</i>	64
5.1. SUSTAV OBVEZNOG OZNAČAVANJA I REGISTRACIJE SVINJA	
<i>THE SYSTEM OF UNIQUE IDENTIFICATION AND REGISTRATION OF PIGS</i>	65
6. RAZVRSTAVANJE SVINJSKIH TRUPOVA	
<i>CLASSIFICATION OF PIG CARCASSES</i>	70
7. STOČARSKE IZLOŽBE / LIVESTOCK EXHIBITIONS	75
8. STRUČNI SKUPOVI I OSTALE AKTIVNOSTI	
<i>EDUCATIONS AND OTHER ACTIVITIES</i>	77
8.1. SAVJETOVANJE UZGAJIVAČA / BREEDERS CONFERENCE	77
8.2. GLASILO SREDIŠNJEG SAVEZA UDRUGA UZGAJIVAČA SVINJA HRVATSKE / MAGAZINE OF BREEDERS ORGANIZATION	78
9. PRILOZI / ATTACHMENTS	79
10. IZVJEŠĆE PRIPREMILI / AUTHORS	81

PREDGOVOR / PREFACE

Godišnje izvješće pruža uvid u stanje uzgoja svinja u Republici Hrvatskoj u 2021. godini. Prikazani su rezultati aktivnosti kako Centra za stočarstvo Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu (HAPIH) tako Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane Ministarstva poljoprivrede te uzgojnih udruženja.

HAPIH je od sva četiri uzgojna udruženja u svinjogojstvu imenovan za treću stranu zbog provedbe specifičnih aktivnosti iz uzgojnih programa, pri čemu je važna značajka ovlaštenje Ministarstva poljoprivrede za provedbu testiranja rasta, razvoja, proizvodnih odlika i genetskog vrednovanja domaćih životinja.

U populaciji svinja nastavljen je trend smanjenja brojnog stanja krmača te ukupnog broja svinja. Za svinjogojstvu proizvodnju dugo nije bilo tako izazovne godine kao što je bila 2021. godina. Izraziti pad cijena uzrokovan je kombinacijama niza čimbenika poput ograničavanja društvenih aktivnosti zbog bolesti COVID-19, usporavanja izvoza u Kinu, širenja Afričke svinjske kuge u zemljama sa značajnom svinjogojstvom proizvodnjom, uz nezapamćen rast cijene stočne hrane i energije.

Iako je pandemija COVID-19 utjecala na provedbu aktivnosti, većina istih

The annual report provides an insight into pig breeding sector in the Republic of Croatia in 2021. The presented data shows the activities of the Centre for Livestock Breeding of the Croatian Agency for Agriculture and Food (HAPIH), Directorate for Livestock and Food Quality of the Ministry of Agriculture and breeder organizations.

HAPIH has been chosen as the third party by all four breeder organizations due to provide specific activities from breeding programs, with important features of the authorized Ministry of Agriculture to provide performance testing and genetic evaluation of domestic animals.

In the pig population the trend of decreasing the number of sows continued, as well as total number of pigs. For a long time, pig breeding hasn't had such a bad year as the year 2021. The decrease of meat prices was caused by a combination of a number of factors such as limiting social activities due to COVID-19, slowing exports to China, the spread of African swine fever in countries with significant pig production and unprecedented growth of feed and energy prices.

Although the COVID-19 pandemic affected the implementation of activities,

su odrađene u planiranom obujmu. Zbog epidemioloških ograničenja održana je samo jedna izložba svinja u sklopu Državne stočarske izložbe u Gudovcu.

Godišnje izvješće može biti od koristi kako uzgajivačima tako stručnjacima i drugim zainteresiranima, te time doprinijeti razvoju govedarstva u RH.

*Ravnateljica Hrvatske agencije za
poljoprivredu i hranu
dr. sc. Darja Sokolić*

most of it was done. Due to epidemiological restrictions, only one pig show was held within the State Livestock Show in Gudovac.

The annual report can be useful for breeders and experts and other interested parties, and thus contribute to the development of pig breeding in the Republic of Croatia.

*General Manager of the Croatian Agency
for Agriculture and Food
dr. sc. Darja Sokolić PhD*

1. O HRVATSKOJ AGENCIJI ZA POLJOPRIVREDU I HRANU

ABOUT THE CROATIAN AGENCY FOR AGRICULTURE AND FOOD

Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (HAPIH) je javna ustanova specijalizirana u području poljoprivrede, hrane i ruralnog razvoja, koja širok raspon svojih djelatnosti iz navedenih područja obavlja kroz osam ustrojstvenih jedinica – centara. Djelatnosti HAPIH-a obuhvaćaju aktivnosti u stočarstvu,

kontroli kvalitete stočarskih proizvoda, zaštiti bilja, zaštiti tla, sjemenarstvu i rasadničarstvu, vinogradarstvu, vinarstvu, uljarstvu, voćarstvu, povrćarstvu i sigurnosti hrane. Svaka ustrojstvena jedinica pokriva određeni segment djelatnosti, a one su: Centar za sjemenarstvo i rasadničarstvo (Osijek), Centar za sigurnost hrane (Osijek), Centar za stočarstvo (Osijek), Centar za tlo (Osijek), Centar za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda (Križevci), Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo (Zagreb), Centar za voćarstvo i povrćarstvo (Zagreb) te Centar za zaštitu bilja (Zagreb). Osim centara HAPIH ima još dvije ustrojstvene jedinice – Ured ravnatelja i Sektor za podršku poslovnih procesa, obje sa sjedištem u Osijeku, gdje je sjedište HAPIH-a. Zahvaljujući mreži koju čini 21 područni ured Centra za stočarstvo, specifične djelatnosti HAPIH-a pokrivaju cijelo područje Republike Hrvatske. Stručnjaci HAPIH-a pružaju stručnu i znanstvenu potporu Ministarstvu poljoprivrede, primarno kod izrade zakonske legislative, stručnih mišljenja i podloga te provođenju laboratorijskih analiza uzoraka za fitosanitarnu, poljoprivrednu i vinarsku inspekciju. HAPIH ima ulogu u diseminaciji znanja, istraživanja i razvoja te pronalaženja inovativnih rješenja u području poljoprivrede. Sve aktivnosti HAPIH-a u funkciji su unaprjeđenja domaće poljoprivredne proizvodnje.

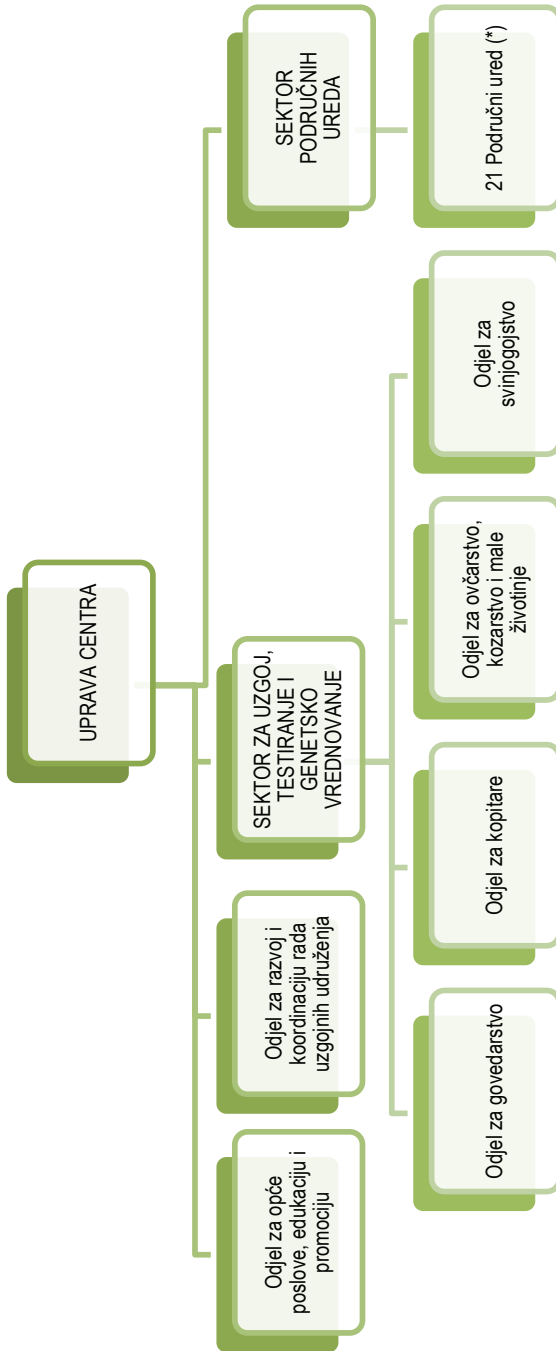
1.1. **CENTAR ZA STOČARSTVO** *CENTRE FOR LIVESTOCK BREEDING*

Centar za stočarstvo HAPIH-a obavlja poslove u području stočarstva, kao što su: označavanje i registracija domaćih životinja, testiranje rasta i razvoja te proizvodnih odlika, genetsko vrednovanje, suradnja s uzgojnim udruženjima, promocija uzgoja, informiranje i edukacija uzgajivača, sudjelovanje u programima očuvanja i zaštite izvornih pasmina, pružanje potpore poljoprivrednim proizvođačima pri administriranju i podnošenju zahtjeva za potpore, sudjelovanje u kontroli izravnih plaćanja na terenu itd.

HAPIH je od Ministarstva poljoprivrede ovlašten za provedbu testiranja rasta, razvoja, proizvodnih odlika (fenotipa) i genetskog vrednovanja uzgojno valjanih životinja. Važna značajka je certifikacija Međunarodne organizacije za kontrolu proizvodnosti domaćih životinja (ICAR - International Comitee for Animal Recording), što je potvrđeno Certifikatom kvalitete. Posjedovanje ICAR-ovog Certifikata kvalitete podrazumijeva stalnu prilagodbu opće prihvaćenim međunarodnim standardima. Najvažnija prednost dobivanja certifikata je potvrđivanje visoke kvalitete i sigurnosti usluga koje HAPIH pruža svojim korisnicima, dok je neizravna korist vezana u očuvanje povjerenja korisnika u rezultate navedenih aktivnosti te primjenu tih rezultata. Pored ICAR-ovog Certifikata kvalitete, Centar za stočarstvo certificiran je prema normi ISO 9001:2015. Slijedom toga su većina uzgojnih udruženja u stočarstvu odabrala HAPIH za „treću stranu” odnosno partnera u provedbi specifičnih aktivnosti iz uzgojnih programa, uključujući sva četiri uzgojna udruženja u sektoru svinjogojstva.

Schema 1. Organizacijski ustroj Centra za stočarstvo
Organisation chart of Centre for livestock breeding

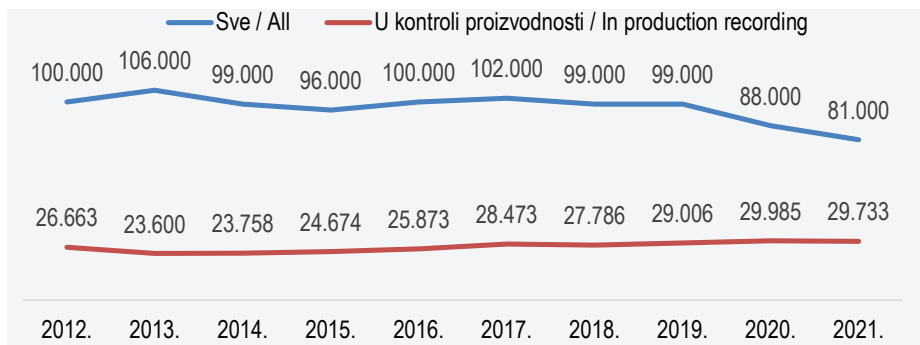
*popis i kontakti područnih ureda navedeni su u poglavlju Aktivnosti sektora područnih ureda

2. NOVOSTI U SEKTORU / NEWS IN THE SECTOR

2.1. SVINJOGOJSTVO U HRVATSKOJ / PIG BREEDING IN CROATIA

Ukupan broj krmača u Republici Hrvatskoj na kraju 2021. godine iznosio je 81.000, što je smanjenje za 8 % u odnosu na prethodnu godinu. U kontrolu proizvodnosti uključeno je 29.733 uzgojno-valjanih krmača, što je smanjenje za 1 % (grafikon 1). Oko 84 % krmača u kontroli proizvodnosti uzgaja se na velikim farmama, a 16 % na obiteljskim gospodarstvima.

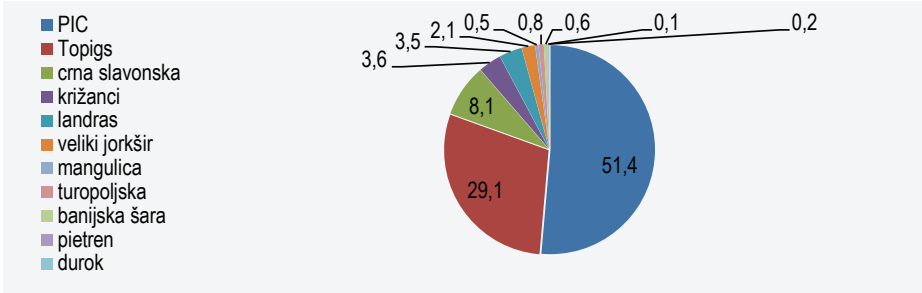
Grafikon 1. Trendovi u populaciji krmača / Trend in the sow population size

Izvor / Source: HAPIH i DZS

U pasminskoj strukturi uzgojno valjanih krmača (grafikon 2) prevladavaju hibridi PIC (51,4 %) i Topigs (29,1 %), dok izvornim pasminama (crna slavonska, turo-poljska i banijska šara) i pasminama iz hrvatskog uzgojnog programa pripada po nešto manje od 10 % krmača.

Grafikon 2. Pasminska struktura krmača u kontroli proizvodnosti, %
Breed structure of the sow in production recording %

Izvor / Source: HAPIH

Među izvornim pasminama dominira crna slavonska (85,1 %), zatim slijedi turopoljska (8,4 %) i banijska šara (6,4 %).

2.2. NOVOSTI U UZGOJU / NEWS IN BREEDING

Banka gena HAPIH-a

Ministarstvo poljoprivrede je dana 15. rujna 2021. godine donijelo rješenje o priznavanju HAPIH-u statusa banke gena domaćih životinja *in vitro* kao dio nacionalne mreže banaka gena, a sve s ciljem očuvanja genetske varijabilnosti ugroženih i gospodarski važnih pasmina domaćih

životinja. Jedan od uvjeta za priznavanje banke gena *in vitro* je pristup reprezentivnim genetskim resursima u suradnji s uzgojnim udruženjima. HAPIH posjeduje odgovarajuće objekte za pohranu genetskog i biološkog materijala kao i opremu potrebnu za prikupljanje i skladištenje te transport uzoraka do banke gena. HAPIH-ov DNA laboratorij posjeduje opremu za DNA analize te za pohranu animalnog

tkiva i izolirane DNA. Stručno osoblje HAPIH-a ima iskustvo rukovanja biološkim i genetskim materijalom, sve od prikupljanja uzoraka, skladištenja i prijevoza, do laboratorijske analitike i pohrane uzoraka u banku gena. Svrha prikupljanja bioloških uzoraka je pohranom genetskog materijala u banku gena doprinijeti očuvanju populacija izvornih i drugih pasmina domaćih životinja te praćenju genetske varijabilnosti unutar njih. Kroz prikupljene uzorke i pohranjene genotipove izvornih i ostalih pasmina domaćih životinja periodično će se pratiti genetska struktura populacija, stopa uzgoja u srodstvu, genetska „čistoća“ pasmina, genetski pokazatelji ugroženosti populacija, što će pridonijeti očuvanju biološke raznolikosti, održivom uzgoju izvornih pasmina te omogućiti HAPIH-u još aktivniju uključenost u provedbu Nacionalnog programa očuvanja izvornih i ugroženih pasmina domaćih životinja u Republici Hrvatskoj 2021.-2025. Pohranjeni podaci mogu se koristiti za plansko sparivanje temeljeno na genetskim udaljenostima između jedinki, sprječavanje uzgoja u srodstvu kao i identifikaciju životinje. Svaki DNA uzorak pohranjen u banku gena HAPIH-a ima pohranjenu svoju DNA „osobnu iskaznicu“ koja sadrži podatke o kvaliteti DNA i genotipu životinje. Tako će se moći koristiti za znanstvena istraživanja, što laboratoriju i banci gena HAPIH-a otvara vrata suradnje sa znanstveno-istraživačkim institucijama u Republici Hrvatskoj i šire. Razmjena podataka, znanja i iskustava omogućit će HAPIH-u aktivno djelovanje u sklopu Nacionalne mreže banaka gena te tako doprinijeti očuvanju i održivom uzgoju izvornih, ugroženih i drugih pasmina domaćih životinja.

Potvrđivanje roditeljstva u HAPIH-ovom DNA laboratoriju

HAPIH je u području stočarstva uveo novu laboratorijsku uslugu *Genotipizacija i/ili potvrđivanje roditeljstva domaćih životinja*, koja se provodi u akreditiranom laboratoriju HAPIH-a u Osijeku. Rezultati laboratorijske analitike doprinijeti će poboljšanju uzgoja domaćih životinja i provedbe uzgojnih programa u Republici Hrvatskoj. Navedena usluga planirana je u Godišnjem planu rada na očuvanju i razvoju životinjskih genetskih resursa Republike Hrvatske za 2021. godinu, koji je usklađen s Nacionalnim programom očuvanja izvornih

i ugroženih pasmina domaćih životinja u Republici Hrvatskoj 2021.-2025. i odobren od Ministarstva poljoprivrede. Potvrđivanje roditeljstva na molekularnoj razini (DNK test – paternity testing) u skladu s uzgojnim programima priznatih uzgojnih udruženja povećat će točnost genealoških podataka izvornih pasmina. U uzorkovanje mogu se uključiti uzgojno valjane rasplodne jedinke i njihovi roditelji (otac i majka), u slučaju ako su roditelji živi. Ako roditelji nisu živi provodi se utvrđivanje DNA profila jedinke s mikrosatelitnim (MS) biljezima, a rezultat u obliku genotipa po MS lokusima (DNK kartice) pohranjuje se u bazi genotipova HAPIH-a. Ujedno se planira kontinuirano unapređivanje postupaka genetske tipizacije biološkog i/ili genetskog materijala nabavkom potrebne opreme, pribora i kemikalija u skladu s razvojem i dostupnosti tehnoloških rješenja. Također bi se razvojem laboratorijskih analitičkih mogućnosti i njihovim objedinjavanjem u središnji informacijski sustav stvorile pretpostavke za povezivanje svih dostupnih informacija o jedinkama.

Uzorkovanje bioloških uzoraka tkiva i dlake obavljaju djelatnici CS HAPIH-a. Uzorci se prikupljaju i dostavljaju u Odjel za biotehnoške analize, mikotoksine i rezidue pesticida Centra za sjemenarstvo i rasadničarstvo HAPIH-a zbog izolacije DNA, genotipizacije s MS biljezima i potvrđivanja roditeljstva. Podaci o svakom uzorkovanom grlu ažuriraju se u bazu podataka HAPIH-a i kao takvi su dostupni ovlaštenim korisnicima.

Metoda se temelji na ekstrakciji DNA iz uzoraka animalnog podrijetla te očitavanju rezultata dobivenih genetskom analizom. Obrada i analiza bioloških uzoraka omogućuje provjeru točnosti genealoških podataka i potvrđivanje roditeljstva prije upisa jedinki u matične knjige. Time se pomaže priznatim uzgojnim udruženjima u uspostavi obvezne DNA provjere roditeljstva zbog osiguravanja veće vjerodostojnosti genealoških podataka. Najveću korist ostvaruju sami uzgajivači, jer se potvrđivanjem roditeljstva povećava točnost genealoških podataka koji se unose u matične knjige, što je od velikog značaja za sprečavanje uzgoja u srodstvu. Pohranjivanje MS genotipova jedinki u bazu genotipova HAPIH-a omogućit će potvrđivanje roditeljstva potomaka testiranih jedinki, čime se smanjuje trošak ovog testiranja u budućnosti. Genetska karakterizacija kopitara uključuje analizu 18 MS markera, od kojih 12 s ISAG liste preporuka za potvrđivanje roditeljstva i identifikaciju goveda i dodatnih 6 MS markera s liste preporuka FAO. Nakon zaprimanja rezultata laboratorijskih testiranja isti se ažuriraju u matične knjige, uz prethodnu obavijest uzgajivačima testiranih jedinki.

Primjenom ovog modela proširuju se usluge postojećeg laboratorija u području stočarstva i animalne genetike. Navedene genetske analize naznačene su i u Nacionalnom programu očuvanja izvornih i ugroženih pasmina domaćih životinja u Republici Hrvatskoj 2021.-2025., a sve s ciljem genetske karakterizacije ovih pasmina.

Podmjera 10.2.

HAPIH sudjeluje u izradi i provedbi programa zaštite i očuvanja izvornih i ugroženih pasmina i sojeva domaćih životinja. U Nacionalnom programu očuvanja izvornih i ugroženih pasmina domaćih životinja u Republici Hrvatskoj 2021.-2025. godine HAPIH je naveden kao organizacija koja stvara temeljne postavke za provedbu Nacionalnog programa i aktivno sudjeluje u njegovoj provedbi. Stoga je HAPIH izradio Godišnji plan rada na očuvanju i razvoju životinjskih genetskih resursa Republike Hrvatske za 2021. godinu, koji je usklađen s Nacionalnim programom očuvanja izvornih i ugroženih pasmina domaćih životinja u Republici Hrvatskoj. Godišnji planom je, između ostalog, predviđeno prikupljanje oko 900 bioloških uzoraka jedinki izvornih pasmina goveda, svinja i ovaca te laboratorijska analitika s ciljem potvrđivanja roditeljstva. Kao rezultat očekuje se povećanje vjerodostojnosti rodovničkih podataka upisanih u matične knjige te unaprjeđenje provedbe uzgojnih programa. Laboratorijska ispitivanja najvećim dijelom će se po prvi puta provoditi u akreditiranom laboratoriju HAPIH-a, čime se smanjuje potreba za analitikom u stranim laboratorijima. Iznimka je ovčarstvo (paška ovca), gdje je planirana provedba genotipizacije koristeći OvineSNP50 čip, uz analizu dobivenih SNP genotipova, te detaljnu analizu fenotipskih i genotipskih podataka. Nakon provedene genotipizacije, analizom genomskih podataka i primjenom optimizacijskih metoda u širem kontekstu kao pristup optimalni doprinos selekcije (engl. Optimum Contribution Selection - OCS) omogućiti će se karakterizacija, očuvanje i optimizacija uzgoja paške ovce. Ujedno će uzorkovani materijal biti pohranjen u Banku gena domaćih životinja

Navedene aktivnosti primarno su potaknute od uzgojnih udruženja u izvornih pasmina, ali iskazan je interes i od suzgojnih udruženja u drugim pasminama.

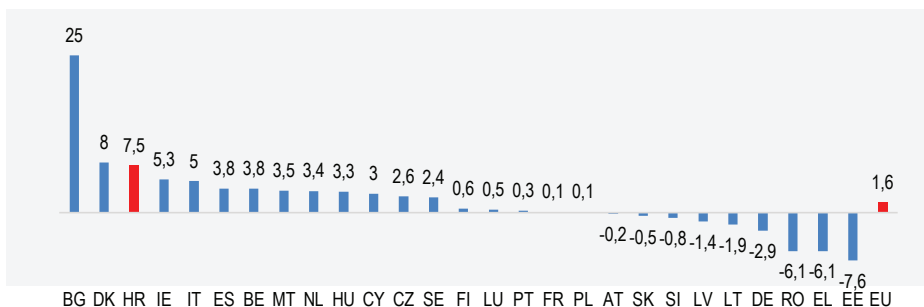
U 2021. godini HAPIH se prijavio na natječaj iz podmjere 10.2 „Potpora za očuvanje, održivo korištenje i razvoj genetskih izvora u poljoprivredi“. Svrha natječaja je dodjela potpore za očuvanje, održivo korištenje i razvoj genetskih izvora u poljoprivredi. Ciljevi mjere su potaknuti poljoprivredne prakse koje su korisne za okoliš,

ublažiti negativne učinke poljoprivrede i povećati bioraznolikost, očuvati genetske resurse vezane uz poljoprivredu, te očuvati tradicionalne biljne i životinjske vrste koje su prilagođene lokalnim uvjetima te su u opasnosti od izumiranja. Centar za stočarstvo HAPIH-a je kroz aktivnost u sklopu podmjere 10.2. tijekom 2021. godine prikupio ukupno 1.024 bioloških uzoraka od čega 629 bioloških uzoraka izvornih pasmina goveda (Slavonsko-srijemski podolac, Buša, Istarsko govedo), 395 bioloških uzoraka izvornih pasmina svinja (Crna slavonska, Banijska šara, Turopoljska) i 610 bioloških uzoraka izvorne pasmine ovaca (Paška ovca).

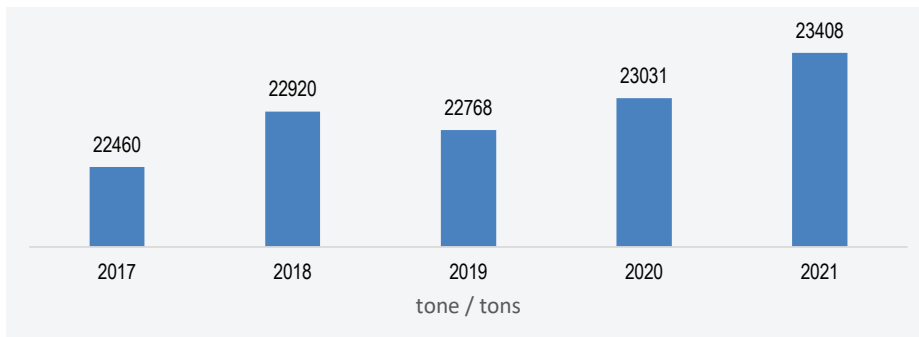
2.3. STANJE NA TRŽIŠTU / MARKET SITUATION

EU je drugi najveći svjetski proizvođač svinjskog mesa te najveći izvoznik mesa i mesnih proizvoda. Za svinjogojsku proizvodnju dugo nije bilo tako izazovne godine kao što je bila 2021. godina. Izraziti pad cijena uzrokovan je kombinacijama niza čimbenika poput ograničavanja društvenih aktivnosti zbog bolesti COVID-19, usporavanja izvoza u Kinu, širenja Afričke svinjske kuge u zemljama sa značajnom svinjogojskom proizvodnjom, uz nezapamćen rast cijene stočne hrane i energije. Pored navedenih utjecaja važno je naglasiti izazove s kojima se ova proizvodnja suočava u društveno – gospodarskom, ekološkom i klimatskom smislu te području zdravlja i dobrobiti svinja. Očito je vrlo velik broj utjecaja koji će značajno određivati održivost i otpornost svinjogojstva u Europskoj uniji.

Grafikon 3. Promjene u proizvedenim količinama svinjskog mesa u EU (% , 2021:2020)
Changes in the quantities of pork production in the EU

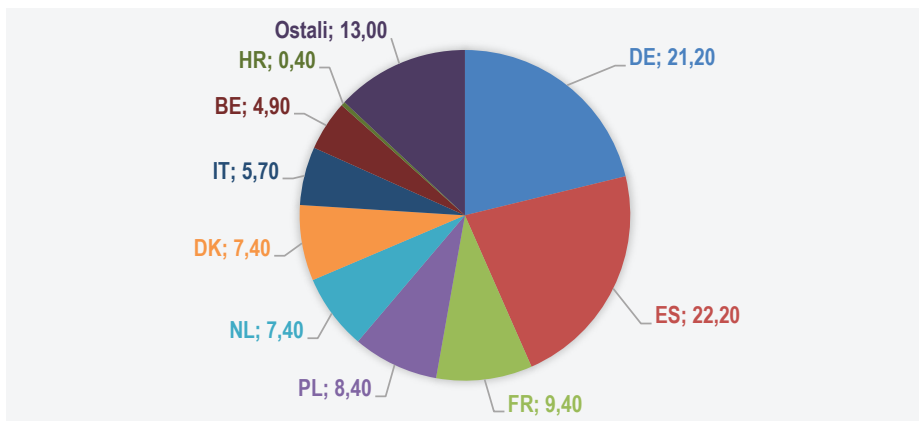

Izvor / Source: Eurostat

Grafikon 4. Proizvodnja svinjskog mesa u EU (000 t) / Pork production in the EU

Izvor / Source: Eurostat

Tijekom 2021. godine europska proizvodnja svinjskog mesa povećana je za 1,6 %. Povećanje proizvodnje je zabilježeno u Španjolskoj, Nizozemskoj, Danskoj, Belgiji i Italiji. Poljska i Francuska su ostale na istoj razini, dok je Njemačka smanjila proizvodnju.

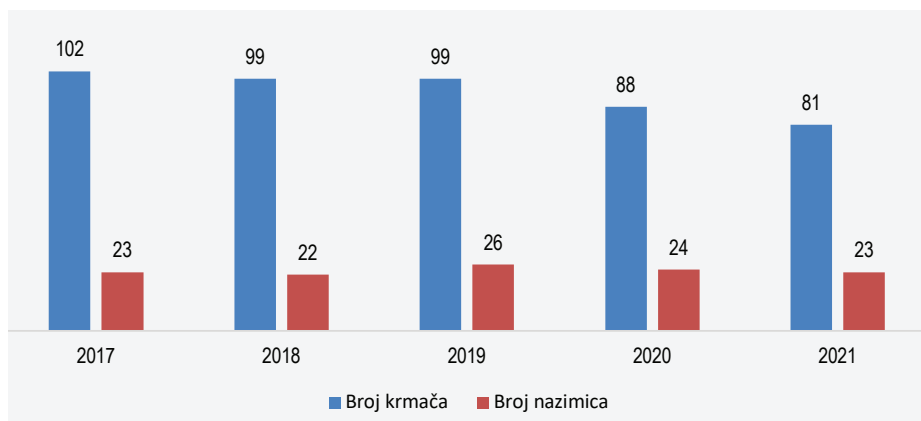
Grafikon 5. Udio proizvodnje prema EU zemljama, %
Share of production by EU countries

Izvor / Source: Eurostat

U osam prikazanih država odvija se 87 % ukupne svinjogojske proizvodnje. Udio hrvatske proizvodnje svinjetine na europskom tržištu je zanemariv i iznosi svega 0,4 %.

Godine 2010. broj krmača u RH bio je 136 tisuća. U 2011. godini pao je za 30 % i nakon toga niz godina kretao se u ograničenom okviru uz neznatne promjene. Tijekom 2021. broj krmača manji je za 8 %, a broj nazimica za 4,2 %. Prikaz broja krmača zasigurno je najbolji pokazatelj stanja u sektoru, jer je to osnova proizvodnje svinjskog mesa.

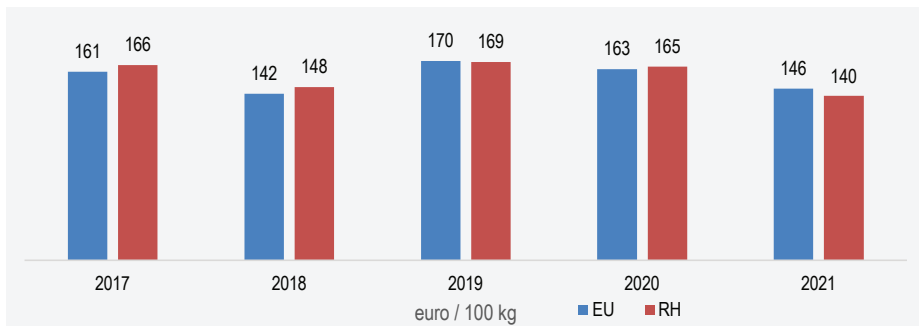
Grafikon 6. Kretanje broja krmača u RH (000) / Number of sows in Croatia

Izvor / Source: DZS

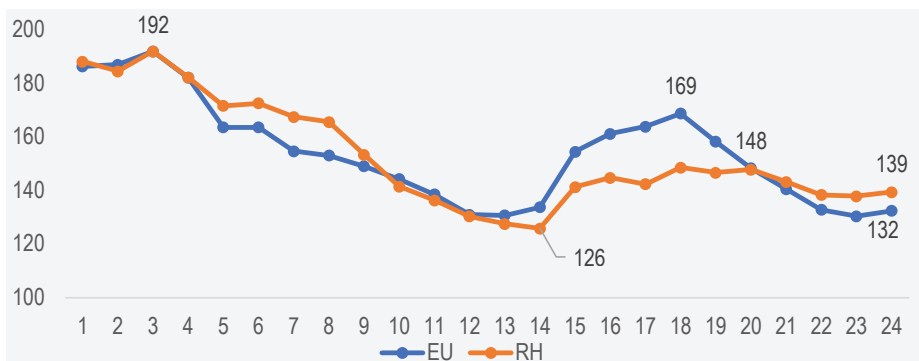
Prosječna cijena svinjetine (S+E) tijekom 2021. godine značajno je niža od prethodne godine na razini EU (-10,2 %) i u RH (-15,1 %). Početkom godine cijene u RH bile su niže za 35 % u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Tijekom proljeća i početkom ljetnog razdoblja u EU dolazi do povećanja cijena, a zatim slijedi vrlo oštar pad sve do kraja godine. Na samom kraju godine zaustavlja se pad i bilježi se lagano povećanje cijena. U RH zamjetno je duže zadržavanje cijena tijekom ljetnog razdoblja kao posljedica turističke potrošnje.

Grafikon 7. Kretanje prosječne cijene svinjetine u EU i RH (S+E, euro/100 kg)
Average price of pork in EU and Croatia

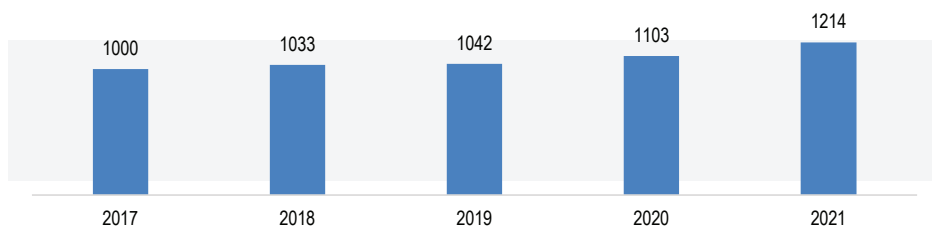
Izvor / Source: Europska komisija

Grafikon 8. Mjesečno kretanje prosječne cijene svinjetine u EU i RH po mjesecima u 2020. i 2021. godini (S+E, euro/100 kg)
Average monthly price of pork in EU and Croatia by months in 2020.-2021.

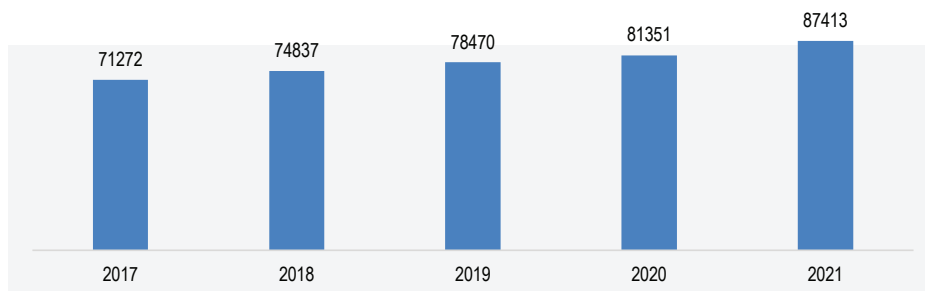

Izvor / Source: Europska komisija

Tijekom 2021. godine u Republici Hrvatskoj je evidentirano ukupno 1.213.759 klasiranih svinjskih trupova svih kategorija ili 10 % više od 2020. godine. Tijekom 2021. godine povećana je ukupna masa trupova na liniji klanja u odnosu na 2020. godinu za 7,5 %.

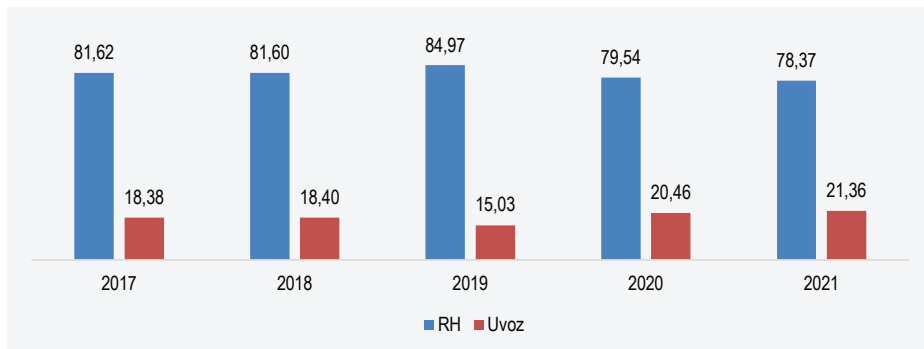
Grafikon 9. Broj klasiranih trupova (000) / Number of classified carcasses

Izvor / Source: MP

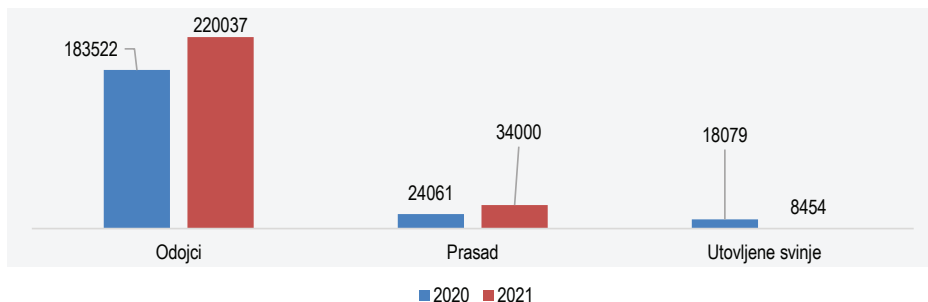
Grafikon 10. Ukupna masa trupova (t) / Total mass of carcasses

Izvor / Source: MP

U 2021. godini povećan je udio uvezenih svinja u RH na liniji klanja za 16,3 %, a posebice se izdvaja uvoz odojaka i prasadi kao posljedica niskih cijena mesa i visokih cijena stočne hrane. Uvoz živih svinja osobito iz država s dokazanom Afričkom svinjskom kugom svakako nije dobar način u obrani od ove opake bolesti.

Grafikon 11. Omjer trupova prema podrijetlu, % / Carcasses ratio by origin

Izvor / Source: MP

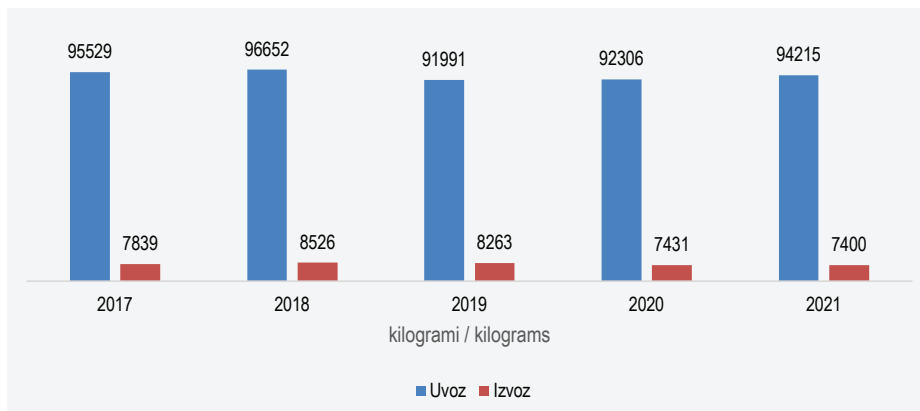
Grafikon 12. Broj uvezenih svinja za klanje / Number of imported pigs for slaughter

Izvor /Source: MP

Europska unija ima izraziti suficit vanjsko trgovinske bilance svinjskog mesa. Nakon značajnog povećanja izvoza svinjskog mesa u 2016. godini (23 %) uslijedila je stabilizacija izvezenih količina u 2017. i 2018. godini. U 2019. godini uslijedilo je povećanje izvoza za 18,8 %, a izvoz je nastavio rasti u 2020. godini (+18,8 %) u odnosu na isto razdoblje 2019. godine. Tijekom 2021. godine izvoz je smanjen za 2,7 % u odnosu na 2020. godinu. Najvažnije destinacije za izvoz svinjskog mesa iz Europske unije su Kina, Japan, Filipini i Južna Koreja (68 % svih količina). Udio izvoza mesa u Kinu prijašnjih godina povećan je od 35 % u 2017. godini, na 61,6 % u 2020. godini. Tijekom 2021. godine izvoz u Kinu je smanjen za 22,9 %.

Vanjsko trgovinska bilanca u prometu mesa svinja RH iskazuje se kroz deficit. Tijekom 2021. godine uvoz je povećan za 2,1 %, a izvoz za 0,4 %. Odnos uvoza i izvoza u 2021. godini je bio u omjeru 93:7, a vrlo sličan omjer uz vrlo mala odstupanja u višegodišnjem razdoblju.

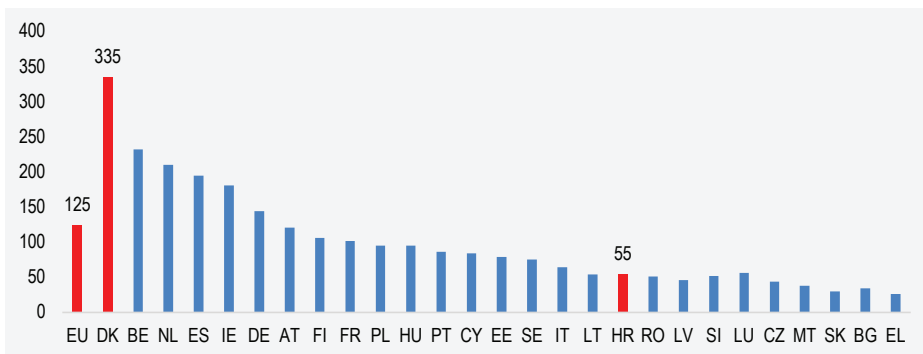
Grafikon 13. Uvoz i izvoz svinjskog mesa (t) / Import and export of pig meat

Izvor / Source: DZS

Samodostatnost u proizvodnji svinjskog mesa na razini Europske unije je 125 %, a Republika Hrvatska ima 55 % samodostatnost. Najveću samodostatnost ima Danska (335 %)

Grafikon 14. Samodostatnost u proizvodnji svinjskog mesa, %
Self-sufficiency in production of pig meat

Izvor / Source: Europska komisija

2.4. SURADNJA S UZGOJNIM UDRUŽENJIMA

COOPERATION WITH BREEDER ORGANIZATIONS

Centar za stočarstvo pruža stručnu i tehničku podršku uzgojnim udruženjima u provedbi uzgojnog programa. U Republici Hrvatskoj trenutno djeluje 19 uzgojnih udruženja, od čega su četiri uzgojna udruženja u svinjogojstvu. Sva četiri ova udruženja odabrala su HAPIH za „treću stranu“ tj. partnera u provedbi uzgojnih programa, pri čemu Centar za stočarstvo provodi specifične aktivnosti iz uzgojnih programa kao što su: označavanje i registracija, testiranje rasta i razvoja te proizvodnih odlika (fenotip), genetsko vrednovanje, ažuriranje matičnih knjiga, priprema za izdavanje zootehničkih certifikata itd.

Rezultati provedbe uzgojnih programa vlasništvo su uzgojnih udruženja, a HAPIH ih može koristiti u svrhu promoviranja, edukacija i unaprjeđenja uzgoja.

Rezultati provedbe uzgojnih programa prema pasmini prikazani su u poglavlju *Provedba aktivnosti*.

Uzgojna udruženja koja su odabrala HAPIH za partnera u provedbi uzgojnih programa:

UZGOJNO UDRUŽENJE	LOGO
<p>Središnji savez udruga uzgajivača svinja Hrvatske Ilica 101 10 000 Zagreb Tel. +385 (0) 98 93 03 538 sus@sus.hr www.sus.hr</p>	
<p>Udruga uzgajivača svinja „Banijska šara“ Donja Bačuga 108 C, 44 205 Donja Bačuga Tel. +385 (0) 98 313 491 banijska.sara@gmail.com</p>	
<p>Plemenita Općina Turopoljska Zagrebačka 37, 10 410 Velika Gorica Tel. + 385 01 626 000 plem-op-turopoljska@zg.t-com.hr www.turopolje.hr</p>	

UZGOJNO UDRUŽENJE	LOGO
<p>Udruga uzgajivača crne slavonske svinje „Fajferica“ Vladimira Nazora 1, 31400 Đakovo Tel. +385 (0) 99 687 09 20 fajferica@fajferica.hr www.fajferica.hr</p>	

Centar za stočarstvo također pomaže u pripremi i organizaciji godišnjih skupština uzgojnih udruženja. Tako je u Novoj Gradiški dana 20. studenog 2021. godine održana 16. godišnja skupština Središnjeg saveza udruga uzgajivača svinja Hrvatske.

Važno mjesto u suradnji HAPIH-a i uzgojnih udruženja ima priprema i izdavanje zootehničkih certifikata za uzgojno valjana grla. Prikaz izdanih zootehničkim certifikatima dan je u sljedećoj tablici.

Tablica 1. Broj izdanih zootehničkih certifikata u 2021. godini

Number of issued zootechnical certificates in 2021.

UZGOJNO UDRUŽENJE BREEDER ORGANIZATIONS	PASMINA BREED	NERASTI BOARS	NAZIMICE GITS	UKUPNO TOTAL
Središnji savez udruga uzgajivača svinja Hrvatske	veliki jorkšir	12	60	72
	landras	63	108	171
	pietren	25	2	27
	durok	28	12	40
	križanci	2	0	2
Udruga uzgajivača crne	crna	31	232	263
slavonske svinje „Fajferica“	slavonska			
Udruga uzgajivača svinja	banijska	21	49	70
„Banijska šara“	šara			
Plemenita općina Turopoljska	turopoljska	5	12	17
HAPIH	mangulica	0	3	3
Sve /All		187	478	665

Izvor / Source: HAPIH i uzgojna udruženja

Suradnja Centra za stočarstvo i uzgojnih udruženja odvija se na području održavanja stočarskih izložbi i smotri. Zajedno su sudjelovali u pripremi i organizaciji 28. Državne stočarske izložbe u Gudovcu, koja je održana od 3. do 5. rujna 2021. godine u sklopu Međunarodnog jesenskog bjelovarskog sajma. Zbog pandemije COVID-19 i povezanih ograničenja, na izložbi je sudjelovalo 14 uzgajivača iz sedam županija s ukupno 34 grla.

3. PROVEDBA AKTIVNOSTI / ACTIVITIES

U ovom poglavlju prikazani su pokazatelji brojnog stanja te rezultati testiranja rasta, razvoja, proizvodnih odlika, genetskog vrednovanja i provedbe uzgojnih programa u svinjogojstvu.

Rezultate testiranja rasta, razvoja i proizvodnih odlika uzgojno valjanih svinja prikuplio je Centar za stočarstvo Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu (HAPIH).

Obrada podataka napravljena je u Centru za stočarstvo HAPIH-a.

Genetsko vrednovanje napravljeno je u Centru za stočarstvo HAPIH-a.

Laboratorijska analitika obavljena je u laboratoriju Banke gena domaćih životinja Uprave za stočarstvu i kvalitetu hrane Ministarstva poljoprivrede, a utvrđivanje DNA profila u HAPIH-ovom laboratoriju u Osijeku.

3.1. BROJNO STANJE SVINJA / FIGURES IN PIG BREEDING

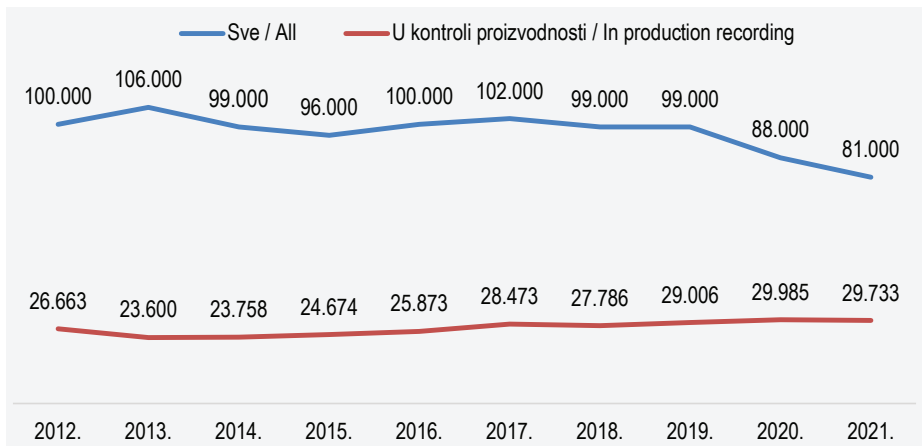
Podaci o brojnom stanju uzgojno valjanih krmača i izgajivača prikupljeni su u bazi Svinjogojstvo, a odnose se na dan 31. prosinca 2021. godine. Uzgojne programe provode uzgojna udruženja (Središnji savez udruga izgajivača svinja Hrvatske, Udruga izgajivača crne slavonske svinje "Fajferica", Plemenita općina Turopoljska, Udruga izgajivača svinja Banijska šara) i uzgojne organizacije na velikim farmama, a Centar za stočarstvo zajedno s uzgojnim udruženjima provodi specifične aktivnosti iz uzgojnih programa.

Tablica 2. Krmače i svinje / Sows and pigs

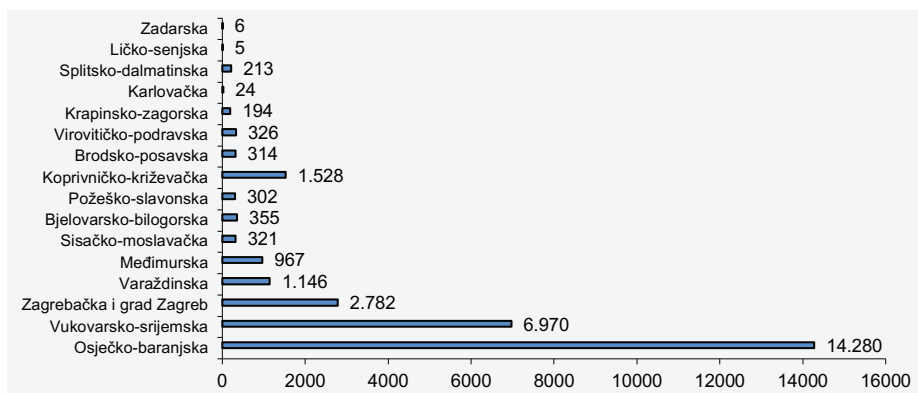
Godina <i>Year</i>	Krmače u kontroli proizvodnosti <i>Sows in recording</i>			Ostale krmače <i>Others sows</i>	Sve krmače <i>All sows</i>	Ukupan broj svinja <i>Total number of pigs</i>
	Velike farme <i>Farms</i>	Obiteljska gosp.* <i>Family farms</i>	Ukupno <i>Total</i>			
2017.	24.830	3.643	28.473	73.527	102.000	1.121.000
2018.	23.535	4.249	27.784	71.216	99.000	1.049.000
2019.	24.262	4.744	29.006	69.994	99.000	1.022.000
2020.	25.309	4.676	29.985	58.015	88.000	1.033.000
2021.	24.938	4.795	29.733	51.267	81.000	972.000

*obiteljska gospodarstva

Izvor / Source: HAPIH i DZS

Grafikon 15. Kretanje broja krmača / Trends in the sow population size

Izvor / Source: HAPIH i DZS

Grafikon 16. Krmače u kontroli proizvodnosti prema županiji*The sows in production recording by county*

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 3. Krmače u kontroli proizvodnosti prema županiji*Breeding sows in production recording by county*

Županija / Pasma <i>Country / Breed</i>	veliki jorkšir	landras	durok	pietren	topigs	pic	turopljska	banijska šara	crna slavonska	mangulica	križanci	Sve / All
Zagrebačka	140	33	0	7	401	1.978	152	2	53	8	8	2.782
Krapinsko-zagorska	89	20	0	0	0	0	0	0	28	0	57	194
Sisačko-moslavačka	21	35	8	1	0	0	47	140	65	4	0	321
Karlovačka	0	0	0	0	0	0	0	6	18	0	0	24
Varaždinska	2	20	0	0	984	0	41	0	0	24	75	1.146
Koprivničko-križev.	19	112	12	0	1.317	64	0	0	4	0	0	1.528
Bjelovarsko-bilog.	25	172	6	16	0	0	0	26	72	0	38	355
Virovitičko-podr.	3	35	7	0	0	0	0	0	271	0	10	326
Požeško-slavonska	3	177	4	0	0	0	0	1	104	13	0	302
Brodsko-posavska	24	12	0	0	0	0	0	0	83	19	176	314
Osječko-baranjska	16	73	0	1	5.955	7.237	0	0	898	62	38	14.280

Županija / Pasmina <i>Country / Breed</i>	veliki jorkšir	landras	durok	pietren	topigs	pic	turopljska	banijska šara	crna slavonska	mangulica	krizanci	Sve / All
Vukovarsko-srijem.	177	19	5	0	0	6.002	0	1	605	12	149	6.970
Međimurska	97	343	3	4	0	0	0	0	0	0	520	967
Ličko-senjska	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	5
Splitsko-dalmatinska	0	0	0	0	0	0	0	0	213	0	0	213
Zadarska	0	0	0	0	0	0	0	2	4	0	0	6
Sve / All	616	1.051	45	29	8.657	15.281	240	183	2.418	142	1.071	29.733

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 4. Nerastovi prema pasmini i županiji / Breeding boars by breed and county

Županija / Pasmina <i>Country / Breed</i>	veliki jorkšir	landras	durok	pietren	topigs	pic	turopljska	banijska šara	crna slavonska	mangulica	krizanci	Sve / All
Zagrebačka	0	11	3	5	4	0	7	0	15	0	1	46
Krapinsko-zagorska	1	12	0	6	0	0	0	0	2	0	3	24
Sisačko-moslavačka	3	11	8	2	0	0	7	34	9	1	0	75
Karlovačka	2	1	2	0	0	0	0	2	8	0	0	15
Varaždinska	6	22	2	29	0	0	4	0	0	1	0	64
Koprivničko-križev.	5	24	7	19	8	0	0	0	3	0	0	66
Bjelovarsko-bilog.	1	1	5	4	0	0	0	5	5	1	0	22
Virovitičko-podr.	2	5	1	0	0	0	0	0	13	1	0	22
Požeško-slavonska	0	10	0	1	0	0	0	0	15	2	0	28
Brodsko-posavska	1	2	0	0	0	0	0	0	4	1	0	8
Osječko-baranjska	23	34	69	7	30	150	0	0	41	0	0	354
Vukovarsko-srijem.	4	1	1	3	0	0	0	2	31	1	0	43
Međimurska	11	5	5	5	0	0	0	0	0	0	3	29
Splitsko-dalmatinska	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	6
Zadarska	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Sve / All	59	139	103	81	42	150	18	44	152	8	7	803

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 5. Krmače u kontroli proizvodnosti prema vrsti gospodarstva
Sows in production recording by type of farm

Pasmina <i>Breed</i>	Velike farme <i>Holdings</i>	Obiteljska gospodarstva <i>Family farms</i>	Ukupno <i>Total</i>
Veliki jorkšir	75	541	616
Landras	469	582	1.051
Durok	0	45	45
Pietren	0	29	29
Crna slavonska	0	2.418	2.418
Turopoljska	0	240	240
Banijska šara	0	183	183
Mangulica	0	152	152
PIC	15.217	64	15.281
Topigs	8.657	0	8.657
Križanci	520	541	1.061
Sve / All	24.938	4.795	29.733

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 6. Kretanje ukupnog broja krmača prema pasmini
Trends in the total number of sows by breed

Pasmina <i>Breed</i>	Godina / Year									
	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Veliki jorkšir	1.001	660	681	495	258	439	564	627	589	616
Landras	1.165	874	857	759	652	681	821	905	1.001	1.051
Durok	9	10	36	34	31	39	41	34	36	45
Pietren	53	30	32	33	45	45	49	34	31	29
Crna slavonska	902	839	1.064	1.309	1.546	1.930	2.262	2.495	2.708	2.418
Turopoljska	124	124	119	132	116	124	148	177	212	240
Banijska šara	0	0	0	12	30	63	96	112	139	183
Mangulica	0	0	0	0	51	155	198	192	133	152
PIC	0	0	0	0	0	0	0	14.072	13.756	15.281
Topigs	0	0	0	0	0	0	0	9.331	10.451	8.657
Križanci	23.409	21.063	20.969	21.900	23.144	24.997	23.607	1.027	929	1.061
Sve / All	26.663	23.600	23.758	24.674	25.873	28.473	27.786	29.006	29.985	29.733

Izvor / Source: HAPIH, * hibridi PIC i TOPIGS su do 2019. godine prikazani u istoj kategoriji s križancima

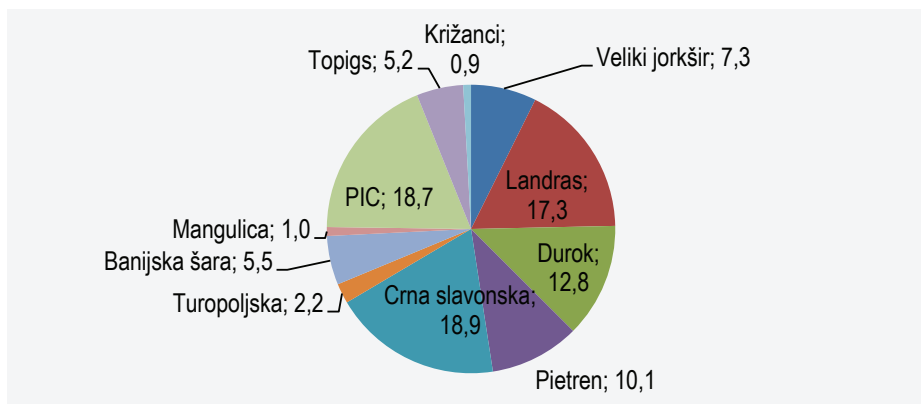
Tablica 7. Nerastovi prema vrsti gospodarstva / Breeding boars by type of farm

Pasma <i>Breed</i>	Velike farme Holdings	Obiteljska gospodarstva <i>Family farms</i>	Centri za UO <i>AI stations</i>	Sve All
Veliki jorkšir	4	36	19	59
Landras	13	64	62	139
Durok	4	23	76	103
Pietren	1	42	38	81
Crna slavonska	0	152	0	152
Turopoljska	0	18	0	18
Banijska šara	0	44	0	44
Mangulica	0	8	0	8
PIC	0	0	150	150
Topigs	40	2	0	42
Križanci	0	7	0	7
Sve / All	62	396	345	803

Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 17. Pasminska struktura nerastova (%) / Breed structure of boars

Izvor / Source: HAPIH

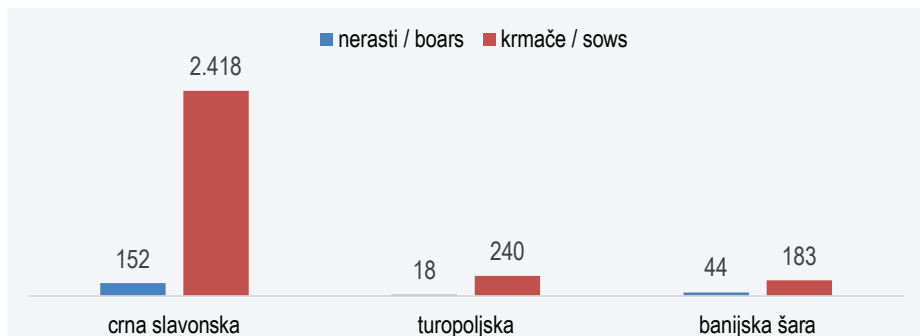
Tablica 8. Broj obiteljskih gospodarstava prema veličini stada
The number of family farms by herd size

Županija / County	Broj krmača / The number of sows				Sve / All
	≤5	6 - 9	10 - 19	≥20	
Grad Zagreb	13	4	3	1	21
Krapinsko-zagorska	3	0	2	2	7
Sisačko-moslavačka	25	10	6	3	44
Karlovačka	8	0	0	0	8
Varaždinska	4	0	3	3	10
Koprivničko-križevačka	4	2	1	5	12
Ličko-senjska	2	0	0	0	2
Virovitičko-podravska	6	3	5	3	17
Požeško-slavonska	15	8	3	0	26
Brodsko-posavska	20	4	1	5	30
Međimurska	3	0	2	1	6
Osječko-baranjska	18	13	8	9	48
Vukovarsko-srijemska	33	18	16	11	78
Zagrebačka	6	1	1	1	9
Splitsko-dalmatinska	1	0	1	2	4
Zadarska	2	0	0	0	2
Bjelovarsko-bilogorska	20	4	6	5	35
Sve / All	183	67	58	51	359
%	50,9	18,7	16,2	14,2	100,0

Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 18. Broj nerasta i krmača izvornih pasmina

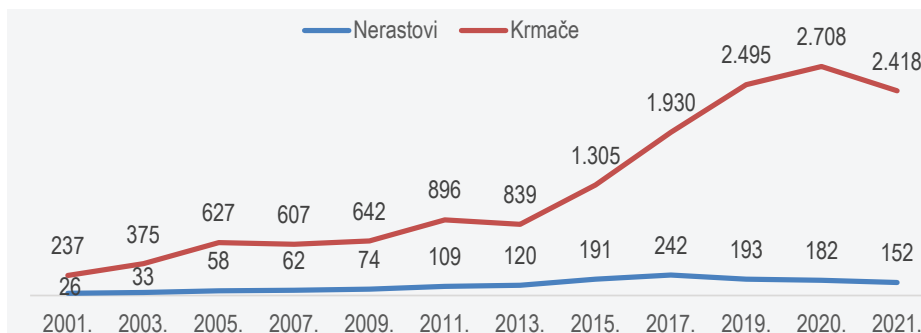
The number of boars and sows of local breeds

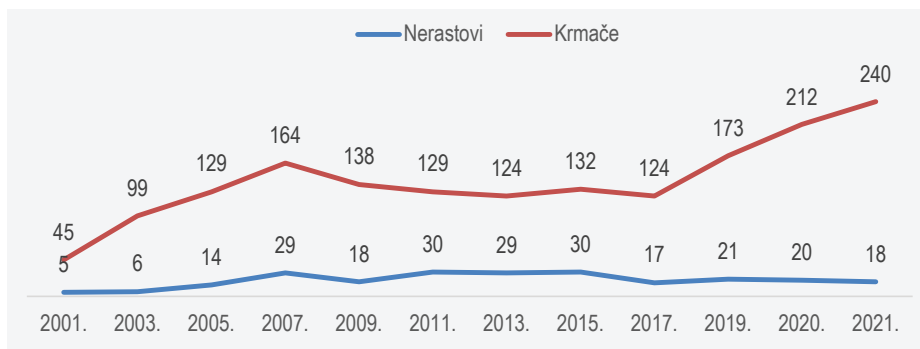
Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 19. Kretanje broja crne slavonske svinje

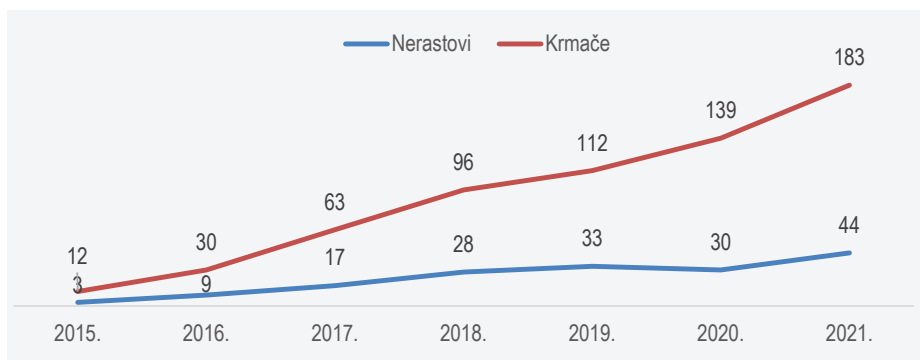
Trends Black Slavonian breed population size

Izvor / Source: HAPIH

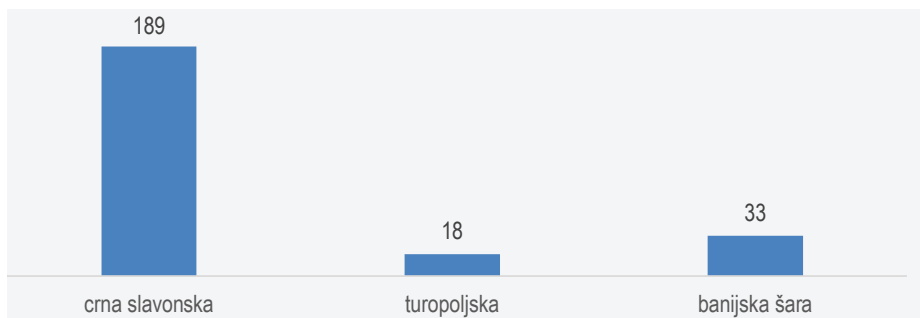
Grafikon 20. Kretanje broja svinja turopoljske pasmine*Trends in Turopolje breed population size*

Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 21. Kretanje broja svinja banijske šare*Trends in Banijska Šara breed population size*

Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 22. Broj uzgajivača izvornih pasmina / The number of breeders of local breeds

Izvor / Source: HAPIH

3.2. VELIKE FARME / HOLDINGS

3.2.1. Proizvodnost krmača / Production of sows

U ovom poglavlju prikazani su podaci dobivenih od velikih farmi navedenih u tablici 9, koje su odgovorne za njihovu točnost.

Tablica 9. Kontrola proizvodnosti kрмаča / Production recording of sows

Farma Farm	Broj prasadi / Number of piglets											
	Ukupno Total			Ø po krmaci Average per sow			Ø po leglu Average per litter					
	Prosječan broj kрмаča Average no. of sows	Ukupan broj legala Total no. of litters	Prosječan broj legala Average no. of litters	Opaseno Born	Zivo opaseno Born alive	Odbijeno Weaned	Opaseno Born	Zivo opaseno Born alive	Odbijeno Weaned	Opaseno Born	Zivo opaseno Born alive	Odbijeno Weaned
Belje plus d.o.o.- Podlugovi	1.521	3.562	2,34	57.635	52.798	48.601	37,9	34,7	32,0	16,2	14,8	13,6
Belje plus d.o.o.- Gradec	2.028	4.797	2,37	80.023	71.389	67.583	39,5	35,2	33,3	16,7	14,9	14,1
Belje plus d.o.o.- Gaj	1.518	3.589	2,36	61.803	55.490	50.361	40,7	36,6	33,2	17,2	15,5	14,0
Belje plus d.o.o.- Malo Kneževu	1.355	3.133	2,31	53.497	47.718	44.165	39,5	35,2	32,6	17,1	15,2	14,1
Belje plus d.o.o.- Brod Pustara 1	1.365	3.170	2,32	49.130	44.771	39.822	36,0	32,8	29,2	15,5	14,1	12,6
Belje plus d.o.o.- Haljevo	1.487	3.506	2,36	59.904	53.589	47.239	40,3	36,0	31,8	17,1	15,3	13,5
Pik Vinkovci plus d.o.o.- Andrijaševci 1	1.286	3.059	2,38	51.340	45.886	41.904	39,9	35,7	32,6	16,8	15,0	13,7
Pik Vinkovci plus d.o.o.- Andrijaševci 2	1.392	3.275	2,35	54.370	48.337	44.462	39,1	34,7	31,9	16,6	14,8	13,6
Pik Vinkovci plus d.o.o.- Čerintinci	1.424	3.297	2,32	55.105	47.243	43.257	38,7	33,2	30,4	16,7	14,3	13,1

Farma Farm	Broj prasadi / Number of piglets											
	Ukupno Total		Ø po krmatici Average per sow		Ø po leglu Average per litter		Ukupno Total		Ø po krmatici Average per sow		Ø po leglu Average per litter	
	Prosječan broj krmaca Average no. of sows	Ukupan broj legala Total no. of litters	Prosječan broj legala Average no. of litters	Opaseno Born	Zivo opaseno Born alive	Odbijeno Weaned	Opaseno Born	Zivo opaseno Born alive	Odbijeno Weaned	Opaseno Born	Zivo opaseno Born alive	Odbijeno Weaned
Vupik plus d.o.o. - Ovčara	1.989	4.575	2,30	75.382	65.060	59.361	37,9	32,7	29,8	16,5	14,2	13,0
Žito d.o.o. - V. Branjevine	910	2.169	2,38	32.952	30.294	27.920	36,2	33,3	30,7	15,2	14,0	12,9
Žito d.o.o. - Forkuševci	2.135	5.002	2,34	75.398	68.313	64.125	35,3	32,0	30,0	15,1	13,7	12,8
Žito d.o.o. - Magadenovac	2.615	6.286	2,40	89.607	83.998	78.855	34,3	32,1	30,2	14,3	13,4	12,5
Žito d.o.o. - Lipovača	611	1.460	2,39	21.501	20.178	18.740	35,2	33,0	30,7	14,7	13,8	12,8
Prkos												
West d.o.o. - Stari Seleš	856	2.077	2,43	31.294	29.105	27.402	36,6	34,0	32,0	15,1	14,0	13,2
Argumentum Vitae d.o.o. - Veliki Otok	1.310	3.121	2,38	48.101	44.168	40.886	36,7	33,7	31,2	15,4	14,2	13,1
Kaznionica u Požegi	147	313	2,13	3.517	3.253	2.657	23,9	22,1	18,1	11,2	10,4	8,5
Stočar d.o.o. - RC Zbelava	474	1.034	2,18	12.200	11.508	10.598	25,7	24,3	22,4	11,8	11,1	10,2
VSV Stočar Novi d.o.o.-RC Kaštelanec 1	410	778	1,90	10.885	10.107	9.602	26,5	24,7	23,4	14,0	13,0	12,3
Vet. Stanica d.d. Varaždin- RC Kaštelanec 2	210	400	1,90	5.607	5.207	4.947	26,7	24,8	23,6	14,0	13,0	12,4
TSH d.d. Farma Belica	1.116	2.516	2,25	41.797	38.494	31.386	37,5	34,5	28,1	16,6	15,3	12,5
Krmiva d.o.o. - HRPS Bratina	402	965	2,40	14.186	13.076	11.453	35,3	32,5	28,5	14,7	13,6	11,9
Sve / All	26.561	62.084	2,34	985.234	889.982	815.326	37,1	33,5	30,7	15,9	14,3	13,1

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 10. Prosječan broj prasadi opraseno po krmači i leglu*Average number of piglets by sow and litter*

Godina Year	Prosječan broj legala po krmači Averagely litters per sow	Prosječno po krmači Average per sows			Prosječno po leglu Average per litter		
		Opraseno Totaly born	Živo opraseno Alive born	Odbijeno Weaned	Opraseno Totaly born	Živo opraseno Alive born	Odbijeno Weaned
2012.	2,3	30,5	27,4	25,6	13,2	11,8	11,1
2013.	2,3	31,5	28,3	27,2	13,6	12,2	11,7
2014.	2,3	32,6	29,3	28,1	14,0	12,6	12,1
2015.	2,3	33,0	29,7	28,1	14,3	12,8	12,1
2016.	2,4	35,1	31,8	30,0	14,9	13,5	12,8
2017.	2,4	35,8	32,6	28,6	15,2	13,8	12,1
2018.	2,3	35,7	32,3	28,6	15,4	14,0	12,4
2019.	2,3	34,0	30,9	27,5	15,2	13,8	12,3
2020.	2,3	36,3	33,0	29,7	15,6	14,2	12,8
2021.	2,3	37,1	33,5	30,7	15,9	14,3	13,1

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 11. Gubici prasadi (broj farmi) / Losses of piglets (number of farms)

Godina Year	< 10 %	10,01-12,00 %	12,01 - 15,00%	> 15%
2017.	8	3	4	5
2018.	7	1	8	3
2019.	8	1	8	2
2020.	14	4	2	2
2021.	17	2	1	2

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 12. Gubici prasadi prema veličini stada / Losses of piglets per herd size

Godina / Year	Prosječan broj krmača / Average no. of sows			
	Osobina / Trait	do 1000	1001 - 2000	2001 - 3000
2017.	Broj farmi / No. of farms	8	8	4
	Gubici, % / Losses	11,76	12,98	11,00
2018.	Broj farmi / No. of farms	8	8	3
	Gubici, % / Losses	12,20	12,50	8,87
2019.	Broj farmi / No. of farms	8	8	3
	Gubici, % / Losses	12,2	12,5	8,9
2020.	Broj farmi / No. of farms	9	9	4
	Gubici, % / Losses	7,9	11,6	8,2
2021.	Broj farmi / No. of farms	9	10	3
	Gubici, % / Losses	5,8	9,6	5,9

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 13. Proizvodnja prasadi krmača (sva legla)

Piglet production of herdbook sows (all litters)

Pasmina Breed	Broj prasadi / Number of piglets											
	Prosječan broj krmača Average no. of sows			Ukupno Total			Prosječno po krmači Average per sow			Prosječno po leglu Average per litter		
				Broj legala No. of litters	Prosječan broj legala Average litters	Opraseto Born	Živo opraseto Born alive	Odbijeno Weaned	Opraseto Born	Živo opraseto Born alive	Odbijeno Weaned	Opraseto Born
Veliki jorkšir	119	253	2,1	4.263	3.952	2.466	36,0	33,4	20,8	16,8	15,6	9,7
Landras	534	1.147	2,1	16.887	15.574	11.682	31,6	29,2	21,9	14,7	13,6	10,2
V.jorkšir x landras	269	710	2,6	11.778	10.935	7.629	43,9	40,8	28,4	16,6	15,4	10,7
Landras x v.jorkšir	238	536	2,3	9.265	8.481	5.695	39,0	35,7	24,0	17,3	15,8	10,6
Hibridi gp	60	86	1,5	1.127	1.030	670	19,0	17,4	11,3	13,1	12,0	7,8
Hibridi p	273	382	1,4	4.906	4.350	3.006	18,0	16,0	11,0	12,8	11,4	7,9

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 14. Proizvodnja prasadi prvih legala / Production of piglets from the first litters

Pasma/ <i>Breed</i>	Broj legala <i>Number of litters</i>	Ukupno prasadi <i>Total of piglets</i>			Prasadi po leglu <i>No. of piglets per litter</i>		
		Opraseto <i>Born</i>	Živo opraseno <i>Born alive</i>	Odbijeno <i>Weaned</i>	Opraseto <i>Born</i>	Živo opraseno <i>Born alive</i>	Odbijeno <i>Weaned</i>
Veliki jorkšir	53	748	679	544	14,1	12,8	10,3
Landras	295	4.153	3.842	3.030	14,1	13,0	10,3
Veliki jorkšir x landras	308	4.767	4.453	3.338	15,5	14,5	10,8
Landras x v. jorkšir	152	2.304	2.117	1.682	15,2	13,9	11,1
Hibridi gp	12	159	153	105	13,3	12,8	8,8
Hibridi p	80	901	827	629	11,3	10,3	7,9

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 15. Mrtvorodena i mumificirana prasad / Dead born and mummified piglets

Pasma / Breed Kombinacija/ <i>Combination Hybrid/ Hybrid</i>	Prosječno po leglu <i>Average per litter</i>	% od ukupnog broja <i>from total no.</i>	Prva legla <i>The first litter</i>	% od prvih legala <i>from the first litters</i>
Veliki jorkšir	1,2	7,3	1,3	9,2
Landras	1,1	7,8	1,1	7,4
Veliki jorkšir x landras	1,2	7,2	1	6,3
Landras x v.jorkšir	1,5	8,5	1,2	7,7
Hibridi gp	1,1	8,6	0,5	4,2
Hibridi p	1,5	11,3	0,9	7,3

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 16. Gubici prasadi do odbića / Losses of piglets until weaning

Pasma / Breed Kombinacija / Combination Hibrid / Hybrid	Gubici u broju prasadi losses in no. piglets		Gubici , % losses	
	Ukupna proizvodnja Total production	Prva legla The first litter	Ukupna proizvodnja Total production	Prva legla The first litter
Veliki jorkšir	5,9	2,5	37,6	19,9
Landras	3,4	2,8	25,0	21,1
Veliki jorkšir x landras	4,7	3,6	30,2	25,0
Landras x v.jorkšir	5,2	2,9	32,8	20,5
Hibridi gp	4,2	4,0	35,0	31,4
Hibridi p	3,5	2,5	30,9	23,9

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 17. Starost krmača kod prvog prasenja / Age of sows at the first farrow

Pasma / Breed Kombinacija / Combination Hibrid / Hybrid	Broj krmača No. of sows	do 330 dana < 330 days		331 - 346 dana / days		347 - 362 dana / days		363 - 378 dana / days		≥ 379 dana / days		Prosječno dana Average days
		kom no.	%	kom no.	%	kom no.	%	kom no.	%	kom no.	%	
Veliki jorkšir	53	0	0,0	10	18,9	13	24,5	13	24,5	17	32,1	368,0
Landras	295	24	8,1	69	23,4	69	23,4	51	17,3	82	27,8	367,7
V. jorkšir x landras	308	20	6,5	90	29,2	80	26,0	65	21,1	53	17,2	358,5
Landras x v.jorkšir	152	18	11,8	42	27,6	42	27,6	26	17,1	24	15,8	355,8
Hibridi gp	12	0	0,0	2	16,7	0	0,0	1	8,3	9	75,0	404,5
Hibridi p	80	2	2,5	7	8,8	18	22,5	11	13,8	42	52,5	479,8

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 18. Trajanje servisnog razdoblja krmača / Servis period of sows

Pasma/ Breed Kombinacija Hibrid/ Hybrid	Broj krmača No. of sows	do 21 dan/days		22-32 dana / days		33-41 dan / days		42-62 dana / days		63-103 dana / days		≥104 dana / days		Prosječno average dana days
		kom no.	%	kom no.	%	kom no.	%	kom no.	%	kom no.	%	kom no.	%	
Veliki jorkšir	92	0	0,0	14	15,2	64	69,6	8	8,7	3	3,3	3	3,3	40,1
Landras	418	0	0,0	57	13,6	198	47,4	114	27,3	30	7,2	19	4,5	51,3
V. jorkšir x landras	253	1	0,4	50	19,8	166	65,6	25	9,9	6	2,4	5	2,0	38,7
Landras x v. jorkšir	194	1	0,5	36	18,6	131	67,5	18	9,3	8	4,1	0	0,0	37,5
Hibridi gp	25	0	0,0	20	80,0	5	20,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	28,0
Hibridi p	103	3	2,9	91	88,3	4	3,9	5	4,9	0	0,0	0	0,0	27,8

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 19. Međuprasidbeno razdoblje krmača / Period between two farrows of sows

Pasma /Breed Kombinacija / Combination Hibrid / Hybrid	Broj legala No. of litters	Broj dana No. of days	Prosječno dana Average days
Veliki jorkšir	200	31.202	156,0
Landras	838	138.160	164,9
V. jorkšir x landras	402	62.235	154,8
Landras x v. jorkšir	384	59.569	155,1
Hibridi gp	72	10.903	151,4
Hibridi p	291	45.577	156,6

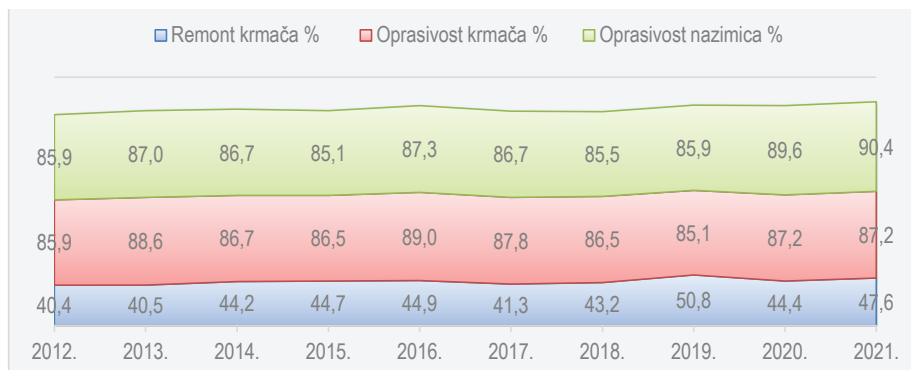
Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 20. Remont i oprasivost / Substitution and farrowing rate

Farma <i>Farm</i>	Remont krmača % <i>Substitution of sows</i>	% oprasivosti krmača <i>Farrowing rate of sows</i>	% oprasivosti nazimica <i>Farrowing rate of gilts</i>
Belje plus d.o.o.- Brod Pustara 1	90,5	89,5	89,0
Belje plus d.o.o.- Haljevo	51,3	91,8	93,1
Belje plus d.o.o.- Malo Kneževo	48,3	91,6	94,0
Belje plus d.o.o.- Gaj	53,7	91,2	94,2
Belje plus d.o.o.- Podlugovi	52,5	91,4	93,7
PIK Vinkovci plus d.o.o.- Andrijaševci 1	37,2	85,1	93,4
Pik Vinkovci plus d.o.o.- Andrijaševci 2	23,8	91,4	91,2
Pik Vinkovci plus d.o.o. - Čeretinci	41,9	90,0	88,6
Argumentum Vitae d.o.o. - Veliki Otok	38,0	94,0	99,0
West d.o.o. - Stari Seleš	55,0	92,0	94,0
Žito d.o.o. - Lipovača Prkos	54,0	94,0	96,0
Belje plus d.o.o.- Gradec	48,3	92,9	94,8
Vupik plus d.o.o. - Ovčara	45,4	84,7	95,2
Kaznionica u Požegi	31,3	71,9	75,0
Krmiva d.o.o. - HRPS Bratina	39,7	88,8	86,4
TSH d.d. Farma Belica	50,0	83,0	89,0
Žito d.o.o. - Magadenovac	55,0	88,0	85,0
Žito d.o.o. - Forkuševci	54,0	90,0	93,0
VSV Stočar Novi doo -RC Kaštelanec 1	40,0	75,0	85,0
Vet.Stanica Varaždin-RC Kaštelanec 2	40,0	75,0	85,0
Stočar d.o.o. - RC Zbelava	46,4	78,0	80,0
Žito d.o.o. - V. Branjevina	52,0	90,0	94,0
Sve / All	47,6	87,2	90,4

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Grafikon 23. Trendovi remonta i oprasivosti, %
Trends in substitution and farrowing rate

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

3.2.2. Rezultati tova / Fattening results

U ovom poglavlju predstavljani su podaci dobiveni od velikih farmi navedenih u tablici 21, koje su odgovorne za njihovu točnost.

Tablica 21. Proizvodni pokazatelji / Production indicators

Farma / Farm	Grla u tovu Fattening pigs	Zaklana grla Slaughtered animals	Težina1 Weight1	Težina2 Weight2	Dani tova Fattening days	Dnevni prirast (g) Daily gain (g)
Belje plus d.o.o. - Darda 1	42.490	42.118	24,9	118,9	100,6	919,4
Belje plus d.o.o. - Sokolovac	44.075	41.570	25,2	115,5	95,9	919,2
Belje plus d.o.o. - Kozarac	45.279	43.553	25,3	116,3	98,1	913,3
Belje plus d.o.o. - Gradec	57.379	56.425	25,9	116,3	94,9	939,3
Belje plus d.o.o. - Brod Pustara2	12.153	4.310	24,8	115,7	104,3	893,9
Vupik plus d.o.o. - Pačetin	43.326	42.415	28,8	115,6	102,6	824,5

Farma / Farm	Grla u tovu <i>Fattening pigs</i>	Zaklana grla <i>Slaughtered animals</i>	Težina1 <i>Weight1</i>	Težina2 <i>Weight2</i>	Dani tova <i>Fattening days</i>	Dnevni prirast (g) <i>Daily gain (g)</i>
Vupik plus d.o.o. - Bobota	40.882	39.937	28,3	114,9	99,3	858,8
Vupik plus d.o.o. - Ovčara	57.256	55.697	28,0	119,0	100,7	889,9
Žito d.o.o. - Magadenovac	20.545	18.771	29,9	128,0	112,0	876
Žito d.o.o. - Lužani	58.164	56.271	35,1	134,6	108,0	921
Žito d.o.o. - Slaščak	45.226	41.877	28,1	131,2	112,0	920
Žito d.o.o. - Forkuševci	18.445	16.476	36,4	130,8	105,0	898
Žito d.o.o. - V. Branjevina	10.223	10.148	31,8	127,3	105,0	910
Žito d.o.o. - kooperacija	24.690	28.242	29,7	121,8	100,3	918,8
West.d.o.o SF Stari Seleš	8.184	8.057	31,8	127,3	105,0	910
Argumentum Vitae d.o.o	34.211	33.003	32,7	126,1	102,0	915
Kaznionica u Požegi	1.309	1.277	28,2	113,3	124,0	685
Krmiva d.o.o. - Bratina	7.222	6.948	28,5	118,9	97,0	932
Stočar d.o.o. - RC Zbelava	8.355	7.811	22,2	118,0	120,0	760
TSH d.d. - Belica	23.479	22.916	26,2	118,7	97,0	954
Sve / All	602.893	577.822	28,6	121,4	104,2	887,9

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Napomena: Težina1 - težina kod stavljanja u tov / *weight at start of fattening*; Težina2 - težina prije klanja / *weight before slaughtering*

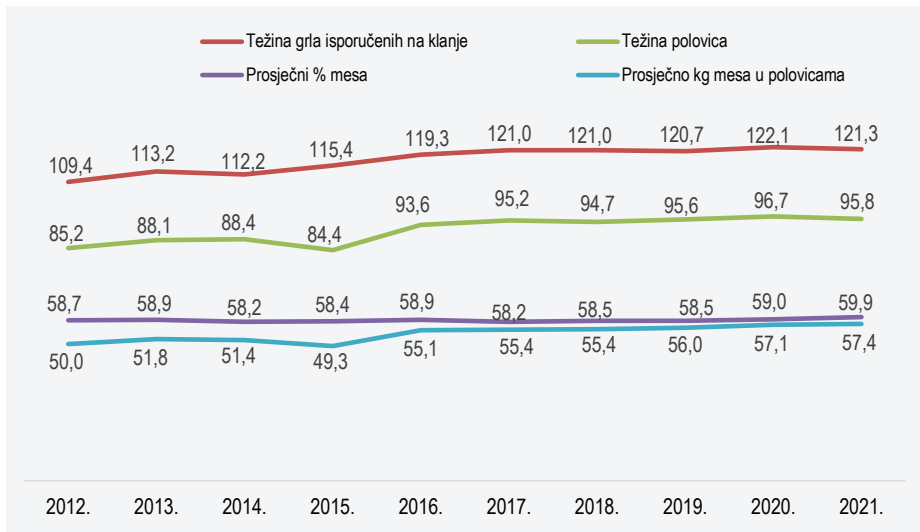
Tablica 22. Rezultati tovljenika na liniji klanja / Results of fattened animals at slaughter

Farma / Farm	Grla Animals	Ukupna težina, kg Total weight	Težina po grlu, kg Aver. weight	Težina polovica, kg Carcass weight	% mesa meat	Mesa u polovicama, kg / Carcass meat
Belje plus d.o.o. - Darda 1	42.118	5.007.710	118,9	93,2	59,1	55,0
Belje plus d.o.o. - Sokolovac	41.570	4.802.740	115,5	89,4	58,8	52,6
Belje plus d.o.o. - Kozarac	43.553	5.065.400	116,3	91,5	59,0	54,0
Belje plus d.o.o. - Gradec	56.425	6.562.190	116,3	91,3	57,7	52,7
Belje plus d.o.o.- Brod Pustara2	4.310	498.580	115,7	90,1	60,0	54,1
Vupik plus d.o.o. - Pačetin	42.415	4.902.900	115,6	89,4	59,7	53,4
Vupik plus d.o.o. - Bobota	39.937	4.589.270	114,9	89,0	59,9	53,3
Vupik plus d.o.o. - Ovčara	55.697	6.625.200	119	92,0	59,6	54,8
Žito d.o.o. - Magadenovac	18.771	2.403.092	128,0	102,8	60,7	62,4
Žito d.o.o. - Lužani	56.271	7.575.424	134,6	108,2	60,1	65,0
Žito d.o.o. - Slaščak	41.877	5.493.308	131,2	105,6	60,4	63,7
Žito d.o.o. - Forkuševci	16.476	2.154.888	130,8	105,2	61,1	64,2
Žito d.o.o. - V. Branjevina	10.148	1.292.220	127,3	102,3	60,3	61,6
Žito d.o.o - kooperacija	28.242	3.520.490	121,8	97,7	63,7	62,2
West.d.o.o SF Stari Seleš	8.057	1.001.574	124,3	99,8	60,0	59,9
Argumentum Vitae d.o.o	33.003	4.160.122	126,1	100,1	61,0	61,8

Farma / Farm	Grla Animals	Ukupna težina, kg Total weight	Težina po grlu, kg Aver. weight	Težina polovica, kg Carcass weight	% mesa meat	Mesa u polovicama, kg / Carcass meat
Kaznionica u Požezi	1.277	144.646	113,3	86,7	58,6	50,8
Krmiva d.o.o. - Bratina	6.948	826.047	118,9	94,6	60,1	56,9
Stočar d.o.o. - RC Zbelava	7.811	921.932	118,0	94,1	59,0	54,9
TSH d.d. - Belica	22.916	2.720.129	118,7	92,6	59,6	55,2
Sve / All	577.822	70.267.862	121,3	95,8	59,9	57,4

Izvor / Source: HAPIH i velike farme, rezultati se odnose na T – 1 kategoriju

Grafikon 24. Prosječne vrijednosti na liniji klanja / Average values at slaughter

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

3.3. OBITELJSKA GOSPODARSTVA FAMILY FARMS

3.3.1. Proizvodnost krmača / Production of sows

Tablica 23. Proizvodnja prasadi prema pasmini / Piglet production by breeds

Prasenja Farrow	Broj krmača No. of sows	Broj legala No. of litters	Prosje. broj legala Average litters	Ukupno / Total			Prosječno po krmači Average per sow			Prosječno po leglu / Average per litter		
				Opraseto / Born	Živo opraseno Born alive	Odbijeno Weaned	Opraseto Born	Živo opraseno Born alive	Odbijeno Weaned	Opraseto / Born	Živo opraseno Born alive	Odbijeno Weaned
veliki jorkšir												
sva legla all litters	494	724	1,47	8.073	7.593	5.578	16,3	15,4	11,3	11,2	10,5	7,7
prva legla first litters	136	136	1,0	1.502	1.403	964	11,0	10,3	7,1	11,0	10,3	7,1
landras												
sva legla all litters	531	819	1,54	9.527	9.098	8.245	17,9	17,1	15,5	11,6	11,1	10,1
prva legla first litters	172	172	1,0	1.913	1.832	1.592	11,1	10,7	9,3	11,1	10,7	9,3
pietren												
sva legla all litters	34	53	1,56	629	614	504	18,5	18,1	14,8	11,9	11,6	9,5
prva legla first litters	11	11	1,0	116	115	93	10,6	10,5	8,5	10,6	10,5	8,5
durok												
sva legla all litters	50	74	1,48	857	805	705	17,1	16,1	14,1	11,6	10,9	9,5
prva legla first litters	23	23	1,0	270	259	218	11,7	11,3	9,5	11,7	11,3	9,5
veliki jorkšir x landras												
sva legla all litters	192	283	1,47	3.288	3.095	2.786	17,1	16,1	14,5	11,6	10,9	9,8
prva legla first litters	24	24	1,0	274	262	241	11,4	10,9	10,0	11,4	10,9	10,0

Prasenja <i>Farrow</i>	Broj kрмаča <i>No. of sows</i>	Broj legala <i>No. of litters</i>	Pros. broj legala <i>Average litters</i>	Ukupno / <i>Total</i>			Prosječno po kрмаči <i>Average per sow</i>			Prosječno po leglu / <i>Average per litter</i>		
				Opraseto / <i>Born</i>	Živo opraseno <i>Born alive</i>	Odbijeno <i>Weaned</i>	Opraseto <i>Born</i>	Živo opraseno <i>Born alive</i>	Odbijeno <i>Weaned</i>	Opraseto / <i>Born</i>	Živo opraseno <i>Born alive</i>	Odbijeno <i>Weaned</i>
landras x veliki jorkšir												
sva legla <i>all litters</i>	115	160	1,39	1.940	1.833	1.640	16,9	15,9	14,3	12,1	11,5	10,3
prva legla <i>first litters</i>	58	58	1,0	689	652	567	11,9	11,2	9,8	11,9	11,2	9,8
banijska šara svinja												
sva legla <i>all litters</i>	149	196	1,32	1.546	1.367	1.031	10,4	9,2	6,9	7,9	7,0	5,3
prva legla <i>first litters</i>	63	63	1,0	495	426	310	7,9	6,8	4,9	7,9	6,8	4,9
turopoljska svinja												
sva legla <i>all litters</i>	84	90	1,07	466	413	291	5,6	4,9	3,5	5,2	4,6	3,2
prva legla <i>first litters</i>	34	34	1,0	142	114	94	4,2	3,4	2,8	4,2	3,4	2,8
crna slavonska												
sva legla <i>all litters</i>	1.855	2180	1,18	16.546	15.117	12.808	8,9	8,2	6,9	7,6	6,9	5,9
prva legla <i>first litters</i>	399	399	1,0	2771	2496	1958	6,9	6,3	4,9	6,9	6,3	4,9
mangulica												
sva legla <i>all litters</i>	28	40	1,43	209	186	180	7,5	6,6	6,4	5,2	4,7	4,5
prva legla <i>first litters</i>	23	23	1,0	114	100	96	5,0	4,4	4,2	5,0	4,4	4,2

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 24. Starost krmača kod prvog prasenja / Age of sows at first farrow

Pasmina <i>Breed</i>	Krmače <i>Sows</i>	≤ 330 dana <i>days</i>		331 - 346 <i>dana / days</i>		347 - 362 <i>dana / days</i>		363 - 378 <i>dana / days</i>		≥ 379 dana <i>days</i>		Prosječno dana <i>Average days</i>
		broj <i>no.</i>	%	broj <i>no.</i>	%	broj <i>no.</i>	%	broj <i>no.</i>	%	broj <i>no.</i>	%	
Veliki jorkšir	136	10	7,4	12	8,8	15	11,0	17	12,5	82	60,3	452,6
Landras	172	33	19,2	19	11,0	25	14,5	18	10,5	77	44,8	390,6
Durok	23	7	30,4	1	4,3	1	4,3	2	8,7	12	52,2	379,8
Pietren	11	3	27,3	3	27,3	1	9,1	2	18,2	2	18,2	350,2
V. jorkšir x landras	24	6	25,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	18	75,0	459,2
Landras x v. jorkšir	58	8	13,8	8	13,8	6	10,3	7	12,1	29	50,0	423,5

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 25. Trajanje servisnog razdoblja krmača / Servis period of sows

Pasmina <i>Breed</i>	Krmače <i>Sows</i>	≤ 21 dan <i>days</i>		22-32 <i>dana / days</i>		33-41 <i>dan / days</i>		42-62 <i>dana / days</i>		63-103 <i>dana / days</i>		104 i > <i>dana</i>		Prosječno dana <i>Average days</i>
		broj <i>no.</i>	%	broj <i>no.</i>	%	broj <i>no.</i>	%	broj <i>no.</i>	%	broj <i>no.</i>	%	broj <i>no.</i>	%	
Veliki jorkšir	219	0	0,0	42	19,2	66	30,1	64	29,2	33	15,1	14	6,4	60,8
Landras	270	1	0,4	33	12,2	63	23,3	101	37,4	50	18,5	22	8,1	58,7
Pietren	18	0	0,0	0	0,0	6	33,3	4	22,2	4	22,2	4	22,2	89,6
Durok	28	0	0,0	2	7,1	8	28,6	7	25,0	8	28,6	3	10,7	56,8
V. jorkšir x landras	84	3	3,6	13	15,5	25	29,8	26	31,0	14	16,7	3	3,6	42,1
Landras x v. jorkšir	42	0	0,0	7	16,7	20	47,6	12	28,6	2	4,8	1	2,4	43,6

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 26. Međuprasidbeno razdoblje krmača / Period between two farrows

Pasmina <i>Breed</i>	Broj legala <i>No. of litters</i>	Broj dana <i>No. of days</i>	Prosječno dana <i>Average days</i>
Veliki jorkšir	469	81.413	173,59
Landras	574	101.705	117,19
Durok	7	1.448	206,86
Pietren	38	6.924	182,21
V. jorkšir x landras	200	34.788	173,94
Landras x v.jorkšir	101	16.528	163,64

Izvor / Source: HAPIH

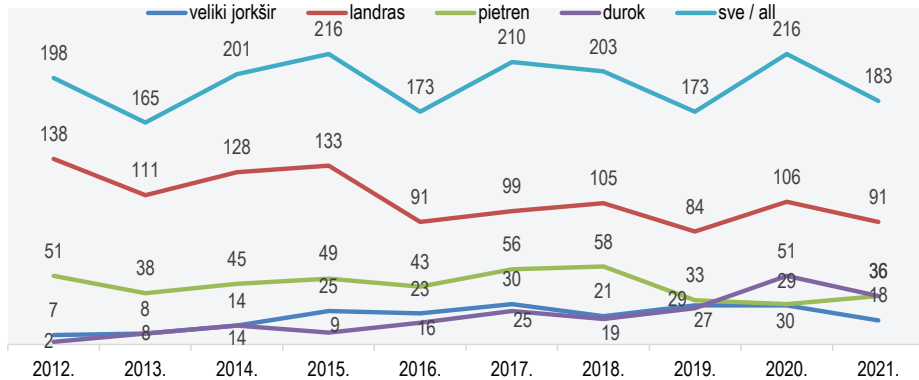
3.4. PERFORMANCE FIELD TEST

Centar za stočarstvo HAPIH-a provodi genetsko vrednovanje u svinjogojstvu, pri čemu se upotrebljava BLUP statistička metoda (engl. Best Linear Unbiased Prediction). U procjeni se koriste prikupljeni podaci (fenotipske vrijednosti), porijeklo i genetski parametri kako bi se dobile uzgojne vrijednosti (UV), koje su temelj selekcije tj. odabira genetski superiornijih životinja. Pri genetskom vrednovanju ujedno se provodi provjera porijekla životinja i računa koeficijent inbridinga i srodstva. Računaju se UV za majčinske (landras, veliki jorkšir) i za terminalne pasmine (pietren, durok) i to za svojstva trajanja testa pri 100 kg i debljina slanine. Kod majčinskih pasmina dodatno se genetski vrednuje veličina legla. Procijenjene UV udružene su u indeks ili agregatni genotip, koji je za majčinske pasmine sastavljen tako da je prosjek 100, dok je veličina legla zastupljena s 40 %, a trajanje testa i debljina leđne slanine s po 30 %. Agregatni genotip za terminalne pasmine je sastavljen tako da je prosjek 100, dok su trajanje testa i debljina leđne slanine zastupljeni svaki s 50 %.

Tablica 27. Rezultati field testa nerastića / Field test results of young boars

Pasmina <i>Breed</i>	Nerastići <i>Young boars</i>	Životni dnevni prirast (g) <i>Life gain</i>	Pros.debljina slanina (mm) <i>Average backfat</i>	Težina na kraju testa (kg) <i>Weight at the end of test</i>	Starost na kraju testa (dana) <i>Age at the end of test (days)</i>
Veliki jorkšir	18	660	10,5	111	168
Landras	91	620	10,4	109	176
Pietren	36	570	8,6	105	185
Durok	36	690	9,3	110	161
Durok x pietren	2	620	7,7	109	175
Sve / All	183				

Izvor / Source: HAPIH

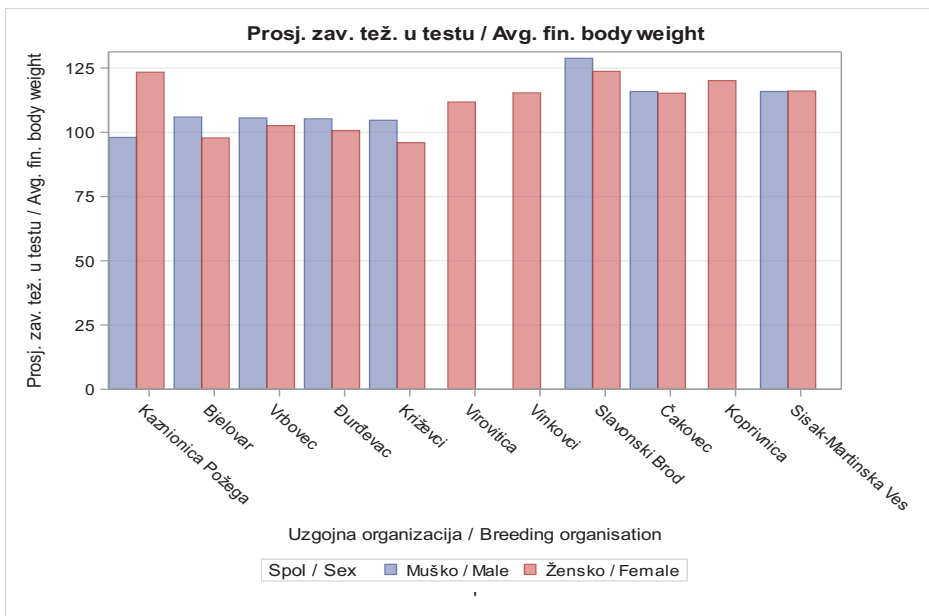
Grafikon 25. Kretanje broj testiranih nerastića / Number of young boars tested

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 28. Field test nazimica / Field test of gilts

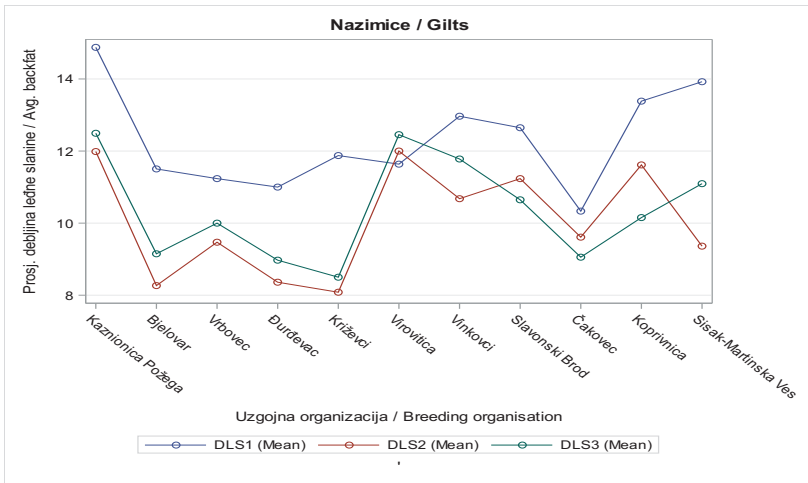
Pasma <i>Breed</i>	Nazimice <i>Gilts</i>	Životni dnevni prirast (g) <i>Life gain</i>	Pros. debljina slanine (mm) <i>Average backfat</i>	Težina na kraju testa (kg) <i>Weight at the end of test</i>	Starost na kraju testa (dana) <i>Age of the end of test (days)</i>
Veliki jorkšir	95	540	10,9	109	215
Landras	359	560	11,2	110	198
Pietren	25	590	9,1	102	175
Durok	41	660	9,6	113	176
Veliki jorkšir x Landras	522	550	10,3	103	188
Sve / All					

Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 26. Prosječna završna težina svinja u Field testu / Average final body weight of pigs in Field test

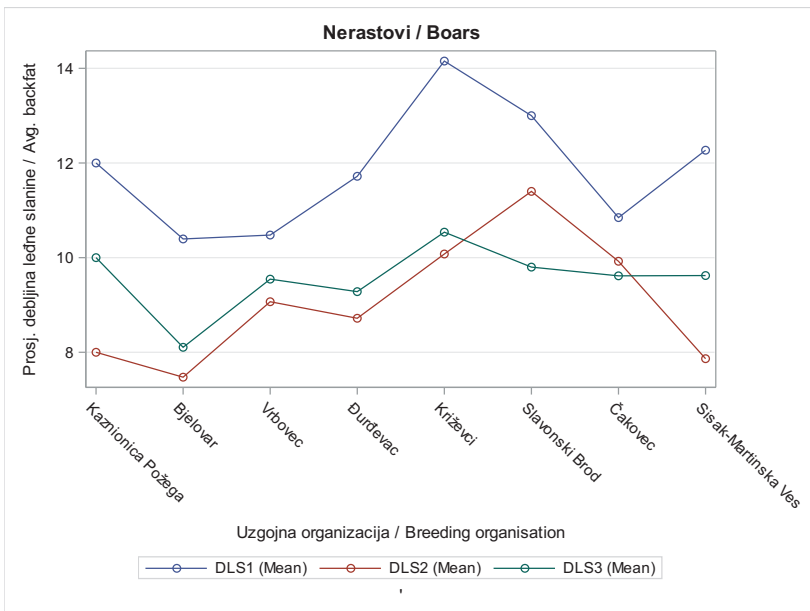
Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 27. Prosječna debljina leđne slanine testiranih nazimica
Average backfat of tested gilts

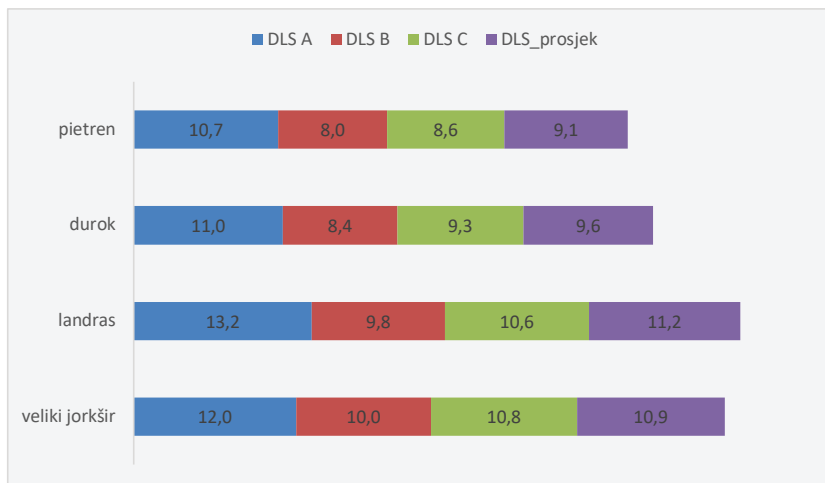
Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 28. Prosječna debljina leđne slanine testiranih nerastova
Average backfat of tested young boars

Izvor / Source: HAPIH

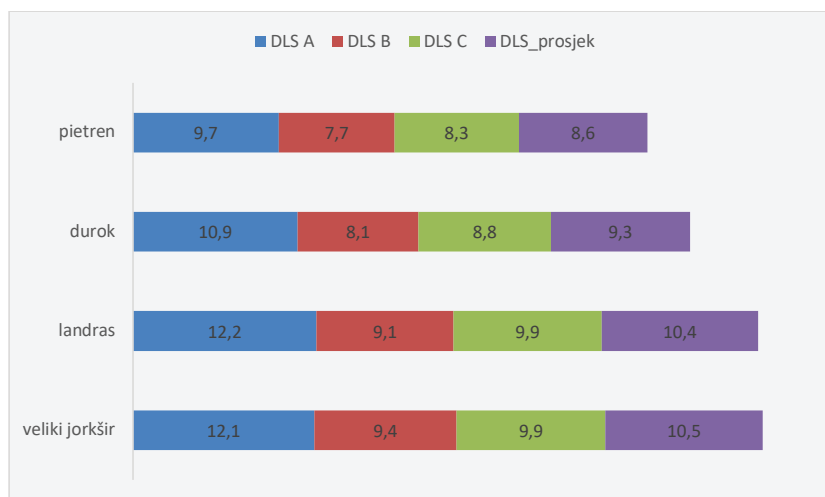
Grafikon 29. Debljina leđne slanine nazimica prema pasmini, cm
Backfat thickness of glits by breed

Izvor / Source: HAPIH

Napomena: DLS se radi metodom "Tri točke" u cm

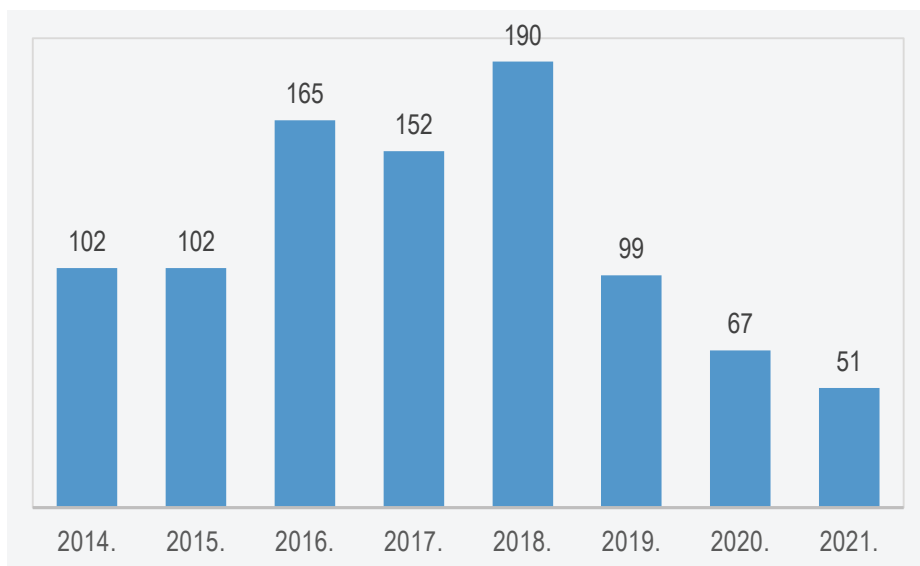
Grafikon 30. Debljina leđne slanine nerastova prema pasmini, cm
Backfat thickness of boars by breed

Izvor / Source: HAPIH

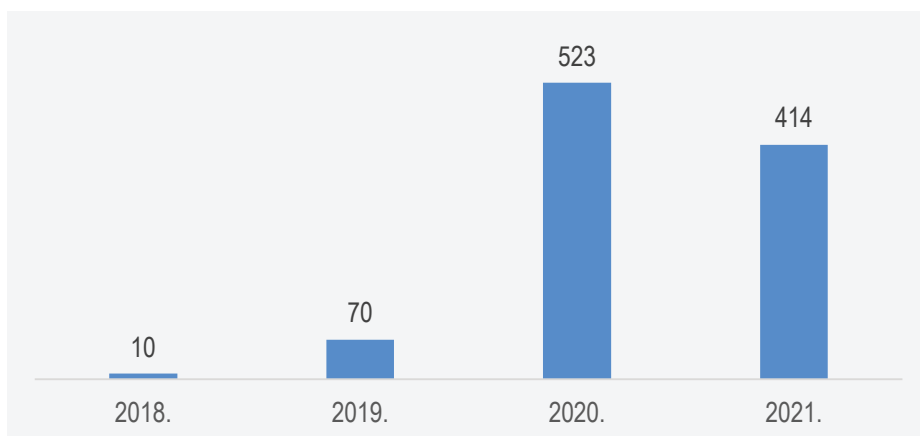
Napomena: DLS se radi metodom "Tri točke" u cm

Grafikon 31. Broj ocjenjenih nerastića crne slavonske svinje
The number of evaluated young boars Black Slavonian Pig

Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 32. Broj ocjenjenih nazimica crne slavonske svinje
The number of evaluated gilts Black Slavonian Pig

Izvor / Source: HAPIH

3.5. LABORATORIJSKO TESTIRANJE NA STRES OSJETLJIVOST

LABORATORY TESTING ON STRESS SENSITIVITY

Maligna hipertermija (stres sindrom ili stresna osjetljivost) nasljedna je neuromuskularna bolest koja se može dijagnosticirati pomoću genetske analize. Bolest se najčešće očituje jakom kontrakcijom mišića, povišenjem tjelesne temperature i acidozom. Za pojavu maligne hipertermije u svinja dominantno je odgovoran gen RYR1 (rijanodinski receptor) smješten na šestom kromosomu. Ta mutacija kod svinja uzrokuje blijedo, meko i vodnjikavo meso, odnosno meso manje tehnološke vrijednosti. Kod svinja koje su dominantni homozigoti (NN), bolest maligne hipertermije se ne javlja te se analizom dobije negativan rezultat. Kod svinja koji su heterozigotni (Nn) nositelji mutacije, odnosno imaju jedan normalan i jedan mutirani gen, bolest se ne javlja, ali na svoje potomstvo mogu prenijeti mutirani gen. U recesivnih homozigota (nn) oba gena su mutirana i životinje su podložne bolesti. Laboratorij Banke gena domaćih životinja Uprave za stočarstvu i kvalitetu hrane Ministarstva poljoprivrede u suradnji s Centrom za stočarstvo HAPIH-a provodi testiranje rasplodnih svinja na stres osjetljivost ili malignu hipertermiju u sklopu uzgojnog programa.

Tablica 29. Broj rasplodnih svinja testiranih na stres osjetljivost prema pasmini
The number of breeding pigs tested on stress sensitivity by breed

Pasmina <i>Breed</i>	Genotip / <i>Genotype</i>						Sve <i>All</i>
	NN		Nn		nn		
	Broj <i>No</i>	%	Broj <i>No</i>	%	Broj <i>No</i>	%	
Durok	34	100					34
Landras	86	97,7	2	2,3			88
Pietren	29	80,6	7	19,4			36
Veliki jorkšir	17	100					17
Durok x pietren	2	100					2
Banijska šara	2	100					2
Crna slavonska	23	100					23
Sve / All	193	95,5	9	4,5			202

Izvor / Source: MP i HAPIH

3.6. PROMET UZGOJNO VALJANIH SVINJA I SJEMENA TRADE OF HERDBOOK PIGS AND SEES

Tablica 30. Broj izdanih zootehničkih certifikata
Number of issued Zootechnical Certificates

Uzgojno udruženje <i>Breeder organization</i>	Pasmina <i>Breed</i>	Nerasti <i>Boars</i>	Nazimice <i>Gilts</i>	Ukupno <i>Total</i>
Središnji savez udruga uzgajivača svinja Hrvatske	veliki jorkšir	12	60	72
	landras	63	108	171
	pietren	25	2	27
	durok	28	12	40
	križanci	2	0	2
Udruga uzgajivača crne slavonske svinje „Fajferica“	crna slavonska	31	232	263
Udruga uzgajivača svinja „Banijska šara“	banijska šara	21	49	70
Plemenita općina Turopoljska	turopoljska	5	12	17
HAPIH	mangulica	0	3	3
Sve / All		187	478	665

Izvor / Source: HAPIH i uzgojna udruženja

Tablica 31. Broj isporučениh doza sjemena / The number of delivered doses

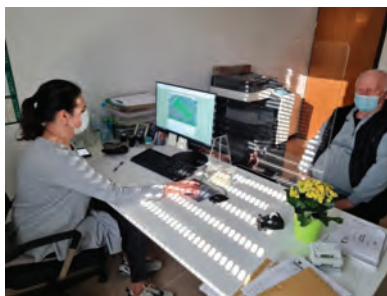
Pasmina <i>Breed</i>	Isporučeno doza <i>No. of doses</i>	Udio (%) <i>Share %</i>
Veliki jorkšir	14.354	6,3
Landras	45.107	19,8
Pietren	12.556	5,5
Durok	52.051	22,8
PIC	104.090	45,6
Sve / All	228.158	100,00

Izvor / Source: Centri za umjetno osjemenjivanje

4. AKTIVNOSTI SEKTORA PODRUČNIH UREDA

THE ACTIVITIES DISTRICT OFFICES SECTOR

Sektor područnih ureda zadužen je za koordinaciju aktivnosti područnih ureda Centra za stočarstvo Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu na području provedbe sustava uzgoja, kontrola i mjera potpora u stočarstvu. Koordinacijom aktivnosti područnih ureda Sektor osigurava primjenu mjera kojima se provode programi označavanja i evidencije, te uzgoja i selekcije domaćih životinja. Sektor ima za cilj organizaciju i provedbu testiranja domaćih životinja, prikupljanje i obradu podataka, na temelju kojih se vrši procjena uzgojnih vrijednosti domaćih životinja. Sektor koordinira temeljnim procesima registracije uzgajivača domaćih životinja i njihovih farmi te ažuriranja podataka u Registru farmi kao sastavnom dijelu Jedinstvenog registra domaćih životinja. Sektor sudjeluje u koordinaciji provedbe testova na rast i razvoj, testova na potomstvo i sustavima kontrole proizvodnosti domaćih životinja. Sektor provodi sustav kontrole koji

osigurava, u skladu s certificiranim procedurama, nepristrano, objektivno, precizno i stručno prikupljanje i evidentiranje podataka o podrijetlu i proizvodnosti domaćih životinja, koordinira primjenu i provedbu stočarskih mjera kroz aktivnosti područnih ureda. Područni uredi su kroz provedbu kontrola u Farmskom sustavu osiguravanja kvalitete u 2021. godini obavili certificiranje 2.923 poljoprivrednih gospodarstava te sudjelovali u prikupljanju bioloških uzoraka izvornih pasmina domaćih životinja za potrebe Banke animalnih gena u RH, pri čemu su ukupno prikupili 1.734 bioloških uzorka. U koordinaciji sektora, područni uredi provode aktivnosti pružanja pomoći poljoprivrednim gospodarstvima pri popunjavanju Jedinstvenog zahtjeva za ostvarivanje prava na izravne potpore i pojedinih mjera ruralnog razvoja, klasične kontrole poljoprivrednih površina i stoke, kontrole i savjetovanja poljoprivrednika

u poštivanju odredbi iz višestruke sukladnosti. Sektor djeluje kroz ured načelnika sektora i 21 podružni ured na području Republike Hrvatske.

Podružni uredi Centra za stočarstvo:

Bjelovar Poljana Dr. Franje Tuđmana 4 043/211-188	Slavonski Brod Petra Krešimira IV. 20 035/415-516	Dubrovnik Vukovarska 2 020/331-380
Pazin Stari trg 6 052/555-280	Karlovac Domobranska 3 047/611-978	Križevci I.Z.Dijankovečkog 12 048/270-186
Krapina Frana Galovića 13 049/301-447	Gospić Kaniška 55 053/560-535	Čakovec Kalnička bb 040/384-696
Donji Miholjac Vukovarska 1 031/633-155	Požega Kamenita vrata 10 034/312-537	Delnice Školska 25 051/313-132
Sisak I. K. Sakcinskog 24 044/524-955	Solin Kralja Zvonimira 14a 021/457-575	Šibenik Stjepana Radića 55 022/200-862
Varaždin Zagrebačka 15 042/212-050	Virovitica Trg Bana J.Jelačića 21/3 033/721-282	Vinkovci Trg Josipa Runjanina 1 032/304-306
Zadar Ivana Mažuranića 30/1 023/309-048	Grad Zagreb Svetošimunska cesta 25	Vrbovec Križevačka ulica 4 01/2728-616

Tablica 32. Broj poljoprivrednih gospodarstava s ostvarenom pomoći pri popunjavanju zahtjeva za izravna plaćanja (AGRONET) u 2021. godini, obavljenoj klasičnoj kontroli na terenu

Number of farms with HAPIH assistance in filling applications for direct payments (AGRONET), the number of classic controls (OTSC) done in year 2021.

Rb. No.	Županija County	Agronet	KKNT
		Direct payments	OTSC
		Br. pomoći No. of assistance	Br. kontrola No. of controls
1.	Bjelovarsko-bilogorska	455	33
2.	Brodsko-posavska	171	19
3.	Dubrovačko-neretvanska	111	
4.	Grad Zagreb		5
5.	Istarska	282	13
6.	Karlovačka	559	33
7.	Koprivničko-križevačka	1.213	39
8.	Krapinsko-zagorska		
9.	Ličko-senjska	594	75
10.	Međimurska	231	25
11.	Osječko-baranjska	495	54
12.	Požeško-slavonska	57	
13.	Primorsko-goranska	140	36
14.	Sisačko-moslavačka	225	
15.	Splitsko-dalmatinska	292	34
16.	Šibensko-kninska	130	
17.	Varaždinska	385	41
18.	Virovitičko-podravska	514	
19.	Vukovarsko-srijemska	200	1
20.	Zadarska	275	30
21.	Zagrebačka	1.527	18
Sve / All		7.856	456

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 33. Banka gena - broj prikupljenih i pohranjenih bioloških uzoraka izvornih pasmina domaćih životinja u 2021. godini*Gene Bank – the number of collected and stored biological samples of native breeds of farm animals in year 2021.*

Rb. R.	Županija County	Tip uzorka Type of sample	Goveda Cattle	Ovce Sheeps	Koze Goats	Magarci Donkeys	Konji Horses	Svinje Pigs	Sve All
1.	Bjelovarsko-bil.	dlaka	4			16			20
		tkivo	54						54
2.	Brodsko-posav.	dlaka							
		tkivo						92	92
3.	Dubrovačko- ner.	dlaka	10			25			35
		tkivo	163	62	33			8	266
4.	Istarska	dlaka	17	6		157			180
		tkivo	82	1					83
5.	Karlovačka	dlaka	2						2
		tkivo	5	22				11	38
6.	Koprivničko- križ.	dlaka							
		tkivo	14						14
7.	Osječko-baranj.	dlaka							
		tkivo						32	32
8.	Požeško- slavo.	dlaka							
		tkivo						3	3
9.	Sisačko- moslav.	dlaka							
		tkivo	62					39	101
10.	Splitsko- dalmat.	dlaka							
		tkivo	30	40				49	119
11.	Šibensko- knin.	dlaka	110			51			161
		tkivo	110	89					199
12.	Varaždinska	dlaka							
		tkivo	1					19	20

Rb. R.	Županija County	Tip uzorka Type of sample	Goveda Cattle	Ovce Sheeps	Koze Goats	Magarci Donkeys	Konji Horses	Svinje Pigs	Sve All
13.	Virovitičko- podr.	dlaka				15			15
		tkivo						10	10
14.	Zadarska	dlaka	2			59			61
		tkivo	2	97	130				229
Sve / All			668	317	163	323		263	1.734

Izvor / Source: HAPIH

4.1. PROVEDBA OZNAČAVANJA I REGISTRACIJE SVINJA

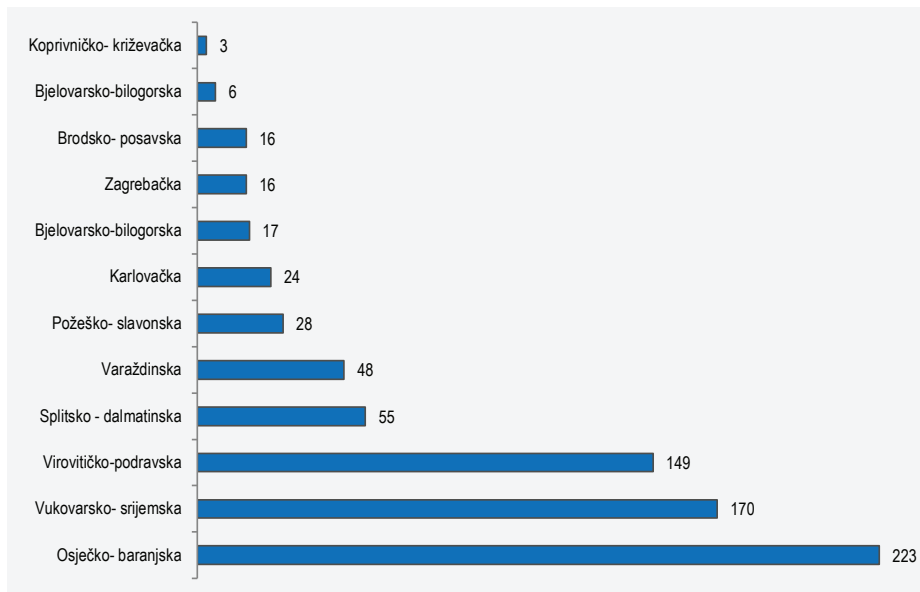
THE ACTIVITIES IN IDENTIFICATION AND REGISTRATION OF PIGS

Tablica 34. Broj označenih i registriranih svinja izvornih pasmina od strane djelatnika HAPIH-a

Number of marked and registered pigs (local breeds) by the employees of HAPIH

Godina / Year	Broj grla / Number of animals
2017.	708
2018.	1.630
2019.	545
2020.	811
2021.	755

Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 33. Broj označenih i registriranih svinja izvornih pasmina od strane djelatnika HAPIH-a prema uredu*Number of marked and registered pigs (local breeds) by the employees of HAPIH by office*

Izvor / Source: HAPIH

5. OZNAČAVANJE I REGISTRACIJA DOMAĆIH ŽIVOTINJA

IDENTIFICATION AND REGISTRATION OF DOMESTIC ANIMALS

Priprema izvješća:

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
MINISTRY OF AGRICULTURE

Uprava za stočarstvo i kvalitetu hrane
Directorate for Livestock and Food Quality

Sektor za registre životinja
Sector for animal registers

5.1. **SUSTAV OBVEZNOG OZNAČAVANJA I REGISTRACIJE SVINJA** *THE SYSTEM OF UNIQUE IDENTIFICATION AND REGISTRATION OF PIGS*

Sustav obveznog označavanja i registracije svinja uspostavljen je na temelju Europskog propisa koji je u potpunosti prenesen u hrvatsko zakonodavstvo. Pravilnik o obveznom označavanju i registraciji svinja donosi pravila jedinstvenog označavanja svinja u Republici Hrvatskoj, postupke registracije premještanja svinja te uspostavu jedinstvene baze podataka. Jedinstveni registar svinja je temeljna baza podataka iz koje su vidljivi podaci o dojavama brojnog stanja svinja na gospodarstvima te sva premještanja svinja koja uključuju promet s gospodarstva na gospodarstvo, uvoz, izvoz, klanja i uginuća svinja.

Jedinstveni sustav označavanja podrazumijeva označavanje svake svinje ušnom markicom i/ili tetovirnim brojem. Ušna markica stavlja se na desno uho i na njoj se nalazi Jedinstveni identifikacijski broj gospodarstva (JIBG) na kojem su svinje rođene. Sve svinje rođene na jednom gospodarstvu označene su istim brojem. Tetovirni broj tetovira se u desno uho ili desnu stranu tijela svinje, a sastoji se od dvoslovne oznake HR i maksimalno peteroznamenaste brojčane oznake. Svinje se označavaju najkasnije prije odlaska s gospodarstva na kojem su rođene. Markice moraju biti čitljive tijekom cijelog života svinje, a u slučaju gubitka ušne markice, aplicira se ušna markica s brojem gospodarstva na kojem se svinja nalazi.

Označavanje svinja provode posjednici kojima je ovaj postupak odobren od Ministarstva poljoprivrede, Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane, zatim ovlaštene veterinarske organizacije i veterinarske službe te terenski djelatnici Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu. Trenutno više od 13 400 posjednika ima ovlasti za samostalno označavanje svinja. Za pravilno i pravovremeno označavanje svinja odgovoran je njihov posjednik koji između ostalog ima i obvezu vođenja Registra svinja na gospodarstvu u koji upisuje podatke o svim svinjama na njegovu gospodarstvu. Registar sadrži i podatke o svakom premještanju svinja bilo da se radi o premještanju na novo gospodarstvo, klanju na gospodarstvu, uginuću, krađi / gubitku, odlasku na klanje ili izvozu. Prilikom spomenutih premještanja, svinje mora pratiti Putni list kojeg ispunjava posjednik s čijeg se gospodarstva svinje premještaju. Točna i pravovremena prijava svakog premještanja svinja temelj je za točnu i ažurnu bazu podataka o svinjama.

Jednom godišnje, svaki posjednik dostavlja u Jedinствeni registar svinja godišnju dojavu o brojnom stanju svinja na svom gospodarstvu.

U nastavku su predstavljeni podaci upisani u Jedinствeni registar svinja tijekom 2021. godine, a koji su rezultat aktivnosti svih sudionika jedinstvenog sustava označavanja i registracije svinja.

Tablica 35. Promet svinja u 2021. godini po županijama
Movement of pigs in 2021 per county

Županija County	Promet svinja između gospodarstava <i>Movement of pigs between holdings</i>		Promet svinja u klaonice <i>Movement to the slaughterhouses</i>		Uvoz <i>Import</i>	Izvoz <i>Export</i>
	Odlazak s gospodarstva	Dolazak na gospodarstvo	Odlazak u klaonicu	Dolazak u klaonicu		
Bjelovarsko-bilogorska	40.193	23.716	33.976	13.268	26.085	10.767
Brodsko-posavska	39.623	27.536	88.777	23.136	42.712	61.330
Dubrovačko-neretv.	0	0	0	933	0	0
Grad Zagreb	2.232	6.875	581	12.203	0	0
Istarska	2.920	2.488	812	920	50	0
Karlovačka	5.531	5.035	1.651	12.651	52	0
Koprivničko-križevačka	26.949	35.494	68.537	0	17.079	10.648
Krapinsko-zagorska	9.013	7.923	5.155	1.696	554	0
Ličko-senjska	1.197	587	79	3.516	0	0
Međimurska	27.321	21.639	39.774	235.297	24.077	300
Osječko-baranjska	497.814	434.796	269.100	62.080	90.930	183.161
Požeško-slavonska	5.953	5.204	13.156	84	12.926	146
Primorsko-goranska	518	407	145	3.204	0	0
Sisačko-moslavačka	10.784	9.569	13.504	13.035	11.043	3.810
Splitsko-dalmatinska	9.848	6.800	1.529	18.594	1.360	0
Šibensko-kninska	825	554	482	6.958	0	0
Varaždinska	40.793	26.715	40.929	0	13.590	3.575
Virovitičko-podravska	10.941	8.238	6.079	16.765	2.534	2.053
Vukovarsko-srijemska	173.104	178.368	189.792	23.925	38.216	9.508
Zadarska	1.233	615	137	16.786	0	0
Zagrebačka	40.530	31.774	102.272	486.964	41.418	9.203
Ukupno / Total:	947.322	834.333	876.467	952.015	322.626	294.501

Izvor / Source: MP

Tijekom 2021. godine registrirano je premještanje 4.227.264 svinja.

Tablica 36. Broj svinja na temelju godišnje dojave brojnog stanja svinja po kategorijama

The number of pigs based on annual report from the holdings by category

Kategorija	Broj svinja
Odojci do 20 kg	221.537
Svinje 21-50 kg	177.090
Svinje za tov 51-80 kg	127.358
Svinje za tov 81-110 kg	120.684
Svinje za tov preko 110 kg	71.350
Nazimice	12.234
Suprasne nazimice	7.847
Krmače	38.101
Suprasne krmače	29.787
Nerastovi	2.437
Ukupan broj svinja svih kategorija	808.425

Izvor / Source: MP

Obveza svakog posjednika svinja je jednom godišnje dojaviti brojno stanje svinja na gopodarstvu. Tijekom 2021. godine 11.165 posjednika svinja prijavilo je i evidentiralo godišnju dojavu brojnog stanja svinja i na taj način prijavilo držanje **808.425** svinja svih kategorija

Tablica 37. Broj svinja na temelju godišnje dojava brojnog stanja svinja po kategorijama i županijama*The number of pigs based on annual report from the holdings by category and counties*

Županija / County	Odojci <i>Suckling pigs</i>	Svinje tov <i>Pigs for fattening</i>	Nazimice <i>Gilts</i>	Krmače <i>Sows</i>	Nerastovi <i>Boars</i>
Bjelovarsko-bilogorska	9.918	19.606	935	4.890	171
Brodsko-posavska	14.487	53.391	707	3.542	205
Dubrovačko-neretvanska	7	44	3	10	1
Grad Zagreb	534	921	55	271	16
Istarska	307	909	27	142	12
Karlovačka	1.357	2.381	149	823	47
Koprivničko-križevačka	15.964	32.945	1403	5.944	135
Krapinsko-zagorska	2.731	5.944	289	1.349	42
Ličko-senjska	156	447	23	96	11
Međimurska	7.264	18.145	1.247	1.619	40
Osječko-baranjska	89.686	181.164	6.696	21.005	681
Požeško-slavonska	3.086	9.899	366	1.762	145
Primorsko-goranska	20	93	9	27	3
Sisačko-moslavačka	5.823	10.290	1105	3.176	195
Splitsko-dalmatinska	673	1.257	116	577	47
Šibensko-kninska	289	568	241	251	22
Varaždinska	5.268	13.928	1.922	2.330	56
Virovitičko-podravska	3.189	5.963	614	1.905	135
Vukovarsko-srijemska	41.086	100.246	2.749	12.115	357
Zadarska	507	456	163	508	24
Zagrebačka	19.185	37.885	1262	5.546	92
Ukupno / Total	221.537	496.482	20.081	67.888	2.437

6. RAZVRSTAVANJE SVINJSKIH TRUPOVA

CLASSIFICATION OF PIG CARCASSES

Priprema izvješća:

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
MINISTRY OF AGRICULTURE

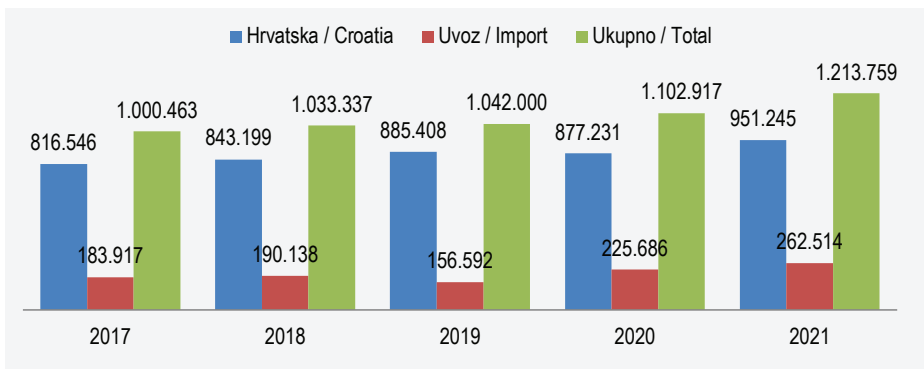
Uprava za stočarstvo i kvalitetu hrane
Directorate for Livestock and Food Quality

Sektor za registre životinja
Sector for animal registers

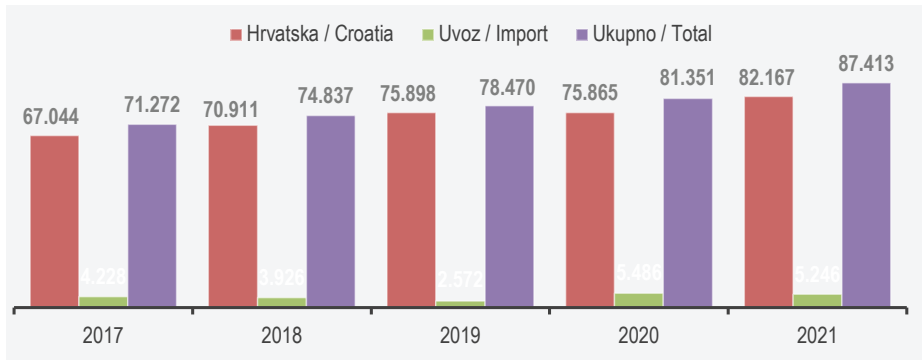
Na osnovu obrađenih podataka sustava razvrstavanja svinjskih trupova, zamjetan je porast ukupnog broja razvrstanih svinjskih trupova u 2021. godini u odnosu na prethodnu 2020. godinu, a samim time i ukupna količina proizvedenog svinjskog mesa. Zabilježeno je povećanje broja razvrstanih svinjskih trupova u većini kategorija, pri tome je značajno povećanje broja razvrstanih svinjskih trupova kategorije **Utovljene svinje (T1)** koja najviše pridonosi količini proizvedenog svinjskog mesa u ukupnoj bilanci proizvodnje. U pogledu kvalitete svinjskih trupova definirane postotnim udjelima mišićnog tkiva u njima, podaci za prethodno navedenu kategoriju, pokazuju da je prosječan postotni udio mišićnog tkiva u svinjskim polovicama 59,62 %. U usporedbi s prethodnim godinama ovaj podatak odnosno obilježje kvalitete predstavlja određenu konstantu i značajan je pokazatelj trenutnog stanja svinjogojske proizvodnje u Republici Hrvatskoj. Ostali podaci o razvrstavanju svinjskih trupova za 2021. godinu prikazani su u sljedećim grafikonima i tablicama.

Grafikon 34. Ukupan broj razvrstanih svinjskih trupova za period 2017. - 2021. godine

The total number of classified pig carcasses for period 2017. – 2021.

Izvor / Source: MP

Grafikon 35. Ukupna masa (t) klaonički obrađenih i razvrstanih svinjskih trupova za period 2017. - 2021.*The total weight (t) processed and classified pig carcasses for period 2017. – 2021.*

Izvor / Source: MP

Tablica 38. Ukupan broj razvrstanih svinjskih trupova po mjesecima za period 2017. - 2021. godine*The total number of classified pig carcasses per month for period 2017. - 2021.*

Mjesec Month	Godina / Year				
	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Siječanj	81.002	85.710	82.421	81.898	88.800
Veljača	68.968	64.759	72.559	73.984	86.149
Ožujak	75.725	84.062	75.894	78.863	100.004
Travanj	70.647	70.656	88.561	71.534	86.795
Svibanj	77.089	78.327	81.384	76.171	92.988
Lipanj	76.282	68.483	73.300	86.240	92.404
Srpanj	70.531	79.022	87.591	90.920	96.339
Kolovoz	89.366	85.217	86.605	86.368	87.780
Rujan	78.890	85.441	78.374	93.090	101.169
Listopad	88.644	94.369	93.044	98.371	101.727
Studen	91.341	93.955	95.095	102.498	109.883
Prosinac	131.978	143.336	127.172	162.980	169.721

Izvor / Source: MP

Tablica 39. Ukupan broj razvrstanih svinjskih trupova RH - Uvoz po mjesecima za period 2017. - 2021.

The total number classified pig carcasses origination from Croatia and from import per month for period 2017. -2021.

Mjesec / Month	Hrvatska / Croatia					Uvoz / Import				
	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Siječanj	71.282	73.024	72.410	73.427	74.551	9.720	12.686	10.011	8.471	14.249
Veljača	56.643	58.301	63.101	68.081	71.561	12.325	6.458	9.458	5.903	14.588
Ožujak	63.009	70.680	66.844	72.369	82.428	12.716	13.382	9.050	6.494	17.576
Travanj	59.399	61.155	71.655	63.375	74.801	11.248	9.501	16.906	8.159	11.994
Svibanj	64.492	66.513	70.670	64.260	75.963	12.597	11.814	10.714	11.911	17.025
Lipanj	65.493	58.989	62.170	68.695	74.870	10.789	9.494	11.130	17.545	17.534
Srpanj	59.301	68.681	77.192	72.539	77.274	11.230	10.341	10.399	18.381	19.065
Kolovoz	70.538	69.798	70.826	70.531	71.918	18.828	15.419	15.779	15.837	15.862
Rujan	64.756	66.773	65.614	73.296	75.438	14.134	18.668	12.760	19.794	25.731
Listopad	69.109	74.858	76.456	73.310	69.523	19.535	19.511	16.588	25.061	32.204
Studen	74.278	78.767	84.971	76.988	84.173	17.063	15.188	10.124	25.510	25.710
Prosinac	98.246	95.660	103.499	100.360	118.745	33.732	47.676	23.673	62.620	50.976

Izvor / Source: MP

Tablica 40. Ukupan broj razvrstanih svinjskih trupova po kategorijama za period 2017. - 2021. godine

The total number of classified pig carcasses by category for period for period 2017. - 2021.

Kategorija Category	Oznaka Label	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Odojci	O	231.512	236.586	213.836	246.614	299.494
Prasad	P	44.788	44.839	36.956	46.636	67.306
Utovljene svinje	T1	687.232	711.497	744.613	769.248	793.269
Utovljene svinje većih završnih težina	T2	25.067	28.558	31.836	31.563	44.730
Krmače	K	9.414	9.481	12.050	8.159	8.255
Mladi nerastovi	N	34	44	9	9	37
Stariji nerastovi i kastrati	NK	2.416	2.332	2.700	688	668

Izvor / Source: MP

Tablica 41. Ukupan broj klaonički obrađenih i razvrstanih svinjskih trupova kategorije (T1) po klasama i prosječnom postotku mesnatosti za period 2017 - 2021. godine

The total number of processed and classified T1 category pig by class and average lean meat (LMP) for period 2017 -2021

Klasa / Class	Godina / Year														
	2017.			2018.			2019.			2020.			2021.		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
S	238.571	61,97	275.582	61,93	292.399	61,91	295.197	61,90	383.031	61,68					
E	367.773	57,69	375.196	57,82	388.376	57,87	400.083	57,77	368.838	58,20					
U	74.205	53,39	56.194	53,48	58.234	53,44	68.620	53,43	36.665	53,52					
R	4.603	48,20	2.117	48,36	2.914	48,10	2.442	48,26	2.231	48,03					
O	183	42,60	284	42,62	366	42,51	466	42,63	459	42,57					
P	97	36,64	254	35,80	377	36,00	315	36,51	252	37,81					
NU ¹	268	0	466	0	329	0	458	0	644	0					
OG ²	1.532	0	1.404	0	1.609	0	1.662	0	1.149	0					
Prosječna mesnatost % / Averaged meatiness %	58,64		59,03		59,06		58,92		59,62						

¹NU – neupotrebivi svinjski trupovi nakon veterinarskog pregleda / unusable pig carcasses after veterinary examination

²OG – oguljeni svinjski trupovi / peeled pig carcasses

Izvor / Source: MP

7. STOČARSKE IZLOŽBE / LIVESTOCK EXHIBITIONS

Centar za stočarstvo HAPIH- a u suradnji s uzgojnim udruženjima i organizatorima na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini sudjeluje u organizaciji stočarskih izložbi i smotri. Ove manifestacije osim što su značajne za uzgajivače i potencijale kupce, zanimljive su i posjetiteljima iz urbanih sredina, jer predstavljaju kako promociju uzgoja tako i ruralnog načina života. Nažalost, većina planiranih manifestacija u 2021. godini je otkazana zbog nastavka pandemije COVID 19 i ograničavanja društvenih okupljanja i događanja. Tako je od planiranih izložbi svinja u 2021. godini održana samo izložba svinja u sklopu 28. Državne stočarske izložbe u Gudovcu.

28. Državna stočarska izložba

Državna stočarska izložba održana je 3. - 5. rujna 2021. godine u Gudovcu u sklopu Jesenskog međunarodnog bjelovarskog sajma. Sajam je svečano otvorio predsjednik Vlade Republike Hrvatske mr.sc. Andrej Plenković, koji je nakon svečanog otvorenja zajedno s ministricom poljoprivrede mr.sc. Marijom Vučković i ravnateljicom HAPIH-a dr.sc. Darjom Sokolić posjetio HAPIH-ov izložbeni prostor te 15. Kupu mladih uzgajivača. Na Kupu Mladih uzgajivača najmlađi uzgajivači goveda obučeni u narodne nošnje predstavili su svoju telad i umijeće vođenja istih, a sve na radost brojnih posjetitelja. Sudionici kupa nagrađeni su poklonima brojnih sponzora, medaljama HAPIH-a te pljeskom mnogobrojne publike.

28. Državna stočarska izložba okupila je 145 uzgajivača, koji su tijekom tri dana prikazali 288 grla goveda, konja, svinja, ovaca te kolekcije pčela. Ravnateljica HAPIH-a dr.sc. Darja Sokolić pohvalila je odaziv uzgajivača i uzgajivačica te istaknula kako je time potvrđena odlučnost za očuvanjem i razvojem hrvatske stočarske proizvodnje. Izložbu su zajednički organizirali HAPIH i uzgojna udruženja, osobito središnji uzgajivački savezi, a predstavljena su grla kako konvencionalnih tako izvornih i ugroženih pasmina.

Izložba svinja održana je drugog dana sajma, u suradnji HAPIH-a, Središnjeg saveza udruga uzgajivača svinja RH (SUS) i druga uzgajivača. Izložena su 33 grla u šest pasmina: landras, veliki jorkšir, pietren, durok, crna slavonska i banijska šara. Sve kolekcije svinja nastupile su u ocjenjivačkom dijelu izložbe, osim autohtone pasmine svinja Banijska šara (u prikazu). Povjerenstvo za ocjenu grla činili su: prof.dr.sc. Zoran Luković (Agronomski fakultet u Zagrebu), doc.dr.sc. Sven Menčik (veterinarski fakultet u Zagrebu), doc.dr.sc. Boris Lukić (Poljoprivredni fakultet Osijek), Mladen Škiljević, dipl.ing.agr. (HAPIH) te Milomir Uzelac, ing.agr. (HAPIH). Šampionom izložbe svinja proglašen je nerast pasmine durok PB 053-55/63, posjednika Mladena Čižmešinkina iz Novog Virja.

Prvonagrađena grla prema kolekcijama su: Kolekcija nerastova majčinskih pasmina – nerast pasmine landras, PB 086-663/54, uzgajivač Matija Jurišanec (Martinska Ves); Kolekcija nazimica – PB 051-7/13, uzgajivač Mario Biškup (Predavac); Kolekcija mladih nerastova terminalnih pasmina – nerast pasmine pietren BP 051-436/54, uzgajivač Slobodan Lončar (Bjelovar); Kolekcija krmača pasmine crna slavonska svinja – PB 075-938/1, uzgajivač Nedjeljko Žigic (Tomašanci).

8. STRUČNI SKUPOVI I OSTALE AKTIVNOSTI EDUCATIONS AND OTHER ACTIVITIES

8.1. SAVJETOVANJE UZGAJIVAČA / BREEDERS CONFERENCE

17. SAVJETOVANJE UZGAJIVAČA SVINJA U REPUBLICI HRVATSKOJ

INFO:

KADAKD KOME?

17. Savjetovanje uzgajivača svinja u Republici Hrvatskoj održat će se 12. i 13. travnja 2022. godine u hotelu RH, Tuheljska 1, Tuhelju, Zagreb.

Organizator savjetovanja je Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (HAPIH), a suorganizator Središnji savez udruuga uzgajivača svinja Hrvatske (SUS). Hrvatski stočarski savez i Ministarstvo poljoprivrede i stočarstva Republike Hrvatske su pokrovitelji.

Za savjetovanje na području poljoprivrede pristupiti IP adresama za savjetovanje i adresama posrednika za usluge 2022. godine na adresi: www.hapih.hr

Prijaviti se za savjetovanje, besplatno, besplatno na www.hapih.hr

Savjetovanje je omogućeno u skladu s tablicom epidemioloških mjera RH (COVID-19).

CLJ:

Od početka 2019. godine u Hrvatskoj se pojavila svinjska gripa (SvS) koja je uzročnik bolesti svinja i čovjeka. Svinjska gripa je zarazna bolest koja se širi među svinjama i čovjekom. Svinjska gripa je zarazna bolest koja se širi među svinjama i čovjekom. Svinjska gripa je zarazna bolest koja se širi među svinjama i čovjekom. Svinjska gripa je zarazna bolest koja se širi među svinjama i čovjekom.

INFORMACIJE:

Dodatne informacije o svim aspektima mogu dobiti na:

Mail: info@hapih.hr
 Email: info@hapih.hr
 Hrvatska Agencija za Poljoprivredu i Hranu
 CIB/18/242/2022/01/01

PROGRAM 12.04.2022. (UTORAK)

9:00 - 10:00 Registracija sudionika
 10:00 - 10:30 Otvorila i posudbena žurka
 10:30 - 10:35 Dr. sc. Biserka Banić, Ministarstvo poljoprivrede i stočarstva Republike Hrvatske
 10:35 - 10:40 Dr. sc. Biserka Banić, Ministarstvo poljoprivrede i stočarstva Republike Hrvatske
 10:50 - 11:10 Prof. dr. sc. Zoran Džurđević, Sveučilište u Zagrebu, Fakultet veterinarske medicine
 11:10 - 11:30 Održavanje panelne rasprave o porijeklu i prevenciji svinjske gripe
 11:30 - 13:00 Panelna rasprava "Uloga uzgajivača svinja u prevenciji svinjske gripe" (Moderator: Biserka Banić, Ministarstvo poljoprivrede i stočarstva Republike Hrvatske)
 13:00 - 14:00 Ručak
 14:00 - 14:25 Prof. dr. sc. Zoran Džurđević, Sveučilište u Zagrebu, Fakultet veterinarske medicine
 14:25 - 14:45 Dr. sc. Biserka Banić, Ministarstvo poljoprivrede i stočarstva Republike Hrvatske
 14:45 - 15:00 Održavanje panelne rasprave o porijeklu i prevenciji svinjske gripe
 15:00 - 15:15 Dr. sc. Biserka Banić, Ministarstvo poljoprivrede i stočarstva Republike Hrvatske
 15:15 - 15:30 Prof. dr. sc. Zoran Džurđević, Sveučilište u Zagrebu, Fakultet veterinarske medicine
 15:30 - 16:15 Panelna rasprava "Mjere zaštite svinja od svinjske gripe" (Moderator: Biserka Banić, Ministarstvo poljoprivrede i stočarstva Republike Hrvatske)
 16:15 - 18:00 Održavanje panelne rasprave o porijeklu i prevenciji svinjske gripe
 20:00 Večera

PROGRAM 13.04.2022. (SRIJEDA)

9:30 - 9:50 Dr. sc. Saja Kokić Kriker, Ministarstvo poljoprivrede i stočarstva Republike Hrvatske
 9:50 - 10:30 Dr. sc. Biserka Banić, Ministarstvo poljoprivrede i stočarstva Republike Hrvatske
 10:30 - 10:50 Održavanje panelne rasprave o porijeklu i prevenciji svinjske gripe
 10:50 - 11:30 Ručak
 11:30 - 11:50 Održavanje panelne rasprave o porijeklu i prevenciji svinjske gripe
 11:50 - 12:15 Dr. sc. Saja Kokić Kriker, Ministarstvo poljoprivrede i stočarstva Republike Hrvatske
 12:15 - 12:30 Dr. sc. Biserka Banić, Ministarstvo poljoprivrede i stočarstva Republike Hrvatske
 12:30 - 13:00 Održavanje panelne rasprave o porijeklu i prevenciji svinjske gripe

17. Savjetovanje uzgajivača svinja u Republici Hrvatskoj planirano za sredinu prosinca 2021. godine u Tuhelju (Krapinsko - zagorska županija) odgođeno je zbog nepovoljne epidemiološke situacije uzrokovane virusom Covid-19 za proljeće 2022. godine. Organizator savjetovanja je Centar za stočarstvo HAPIH-a, a suorganizator Središnji savez udruuga uzgajivača svinja Hrvatske (SUS). Ministarstvo poljoprivrede je pokrovitelj manifestacije, a Krapinsko-zagorska županija supokrovitelj. Iako je 16. savjetovanje uzgajivača svinja u RH održano virtualno, na zahtjev uzgajivača usuglašeno je da ovo savjetovanje bude održano u živo te je stoga odgođeno do poboljšanja epidemiološke situacije. U sklopu savjetovanja planirano je održavanje dviju panel rasprava u kojoj će sudjelovati predstavnici Ministarstva poljoprivrede, Centra za stočarstvo HAPIH-a i uzgojnih udruženja. Stručna predavanja održat će profesori Agronomskog i Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, Fakulteta Agrobiotehničkih znanosti u Osijeku, Medicinskog fakulteta iz Osijeka, predstavnici Ministarstva poljoprivrede te stručnjaci Centra za stočarstvo HAPIH-a i drugih ustanova. Teme savjetovanja obuhvatiti će područje hranidbe, uzgoja, zdravstvenog statusa svinja, provedbe mjera poljoprivredne politike itd..

no u živo te je stoga odgođeno do poboljšanja epidemiološke situacije. U sklopu savjetovanja planirano je održavanje dviju panel rasprava u kojoj će sudjelovati predstavnici Ministarstva poljoprivrede, Centra za stočarstvo HAPIH-a i uzgojnih udruženja. Stručna predavanja održat će profesori Agronomskog i Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, Fakulteta Agrobiotehničkih znanosti u Osijeku, Medicinskog fakulteta iz Osijeka, predstavnici Ministarstva poljoprivrede te stručnjaci Centra za stočarstvo HAPIH-a i drugih ustanova. Teme savjetovanja obuhvatiti će područje hranidbe, uzgoja, zdravstvenog statusa svinja, provedbe mjera poljoprivredne politike itd..

8.2. GLASILO SREDIŠNJEG SAVEZA UDRUGA UZGAJIVAČA SVINJA HRVATSKE / MAGAZINE OF BREEDERS ORGANIZATION

Svinjogojstvo je stručni časopis koji od 2019. godine izdaje Središnji savez udruga uzgajivača svinja Hrvatske te je prvi specijalizirani časopis namijenjen uzgajivačima svinja u Hrvatskoj. Od 2020. godine časopis se počeo objavljivati i u on-line izdanju, a objavljuje se tri puta godišnje. Cilj časopisa je pružiti najnovije informacije o aktualnim događanjima u svinjogojskom sektoru te predstaviti najnovija tehnološka dostignuća u svinjogojstvu u Hrvatskoj i u svijetu. U izradu časopisa, odabir tema i njihovu obradu uključeni su stručnjaci Agronomskog i Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, Fakulteta agrobiotehničkih znanosti u Osijeku, Hrvatskog veterinarskog instituta, djelatnici Ministarstva poljoprivrede, Centra za stočarstvo HAPIH-a, predstavnici SUS-a, udruge "Fajferica" i drugih uzgojnih udruženja. Časopis obuhvaća aktualne teme iz različitih područja svinjogojske proizvodnje, među kojima su mjere i postupci u uzgoju svinja, reprodukcija, selekcija, hranidba, tehnologija, alternativni sustavi uzgoja, zdravstvena zaštite i dobrobit svinja, te prerada mesa. U svakom broju predstavljeno je jedno obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo koje se bavi uzgojem svinja te se redovito objavljuju burzovna izvješća.

9. PRILOZI / ATTACHMENTS

ICAR-ov certifikat kvalitete

ISO certifikat (hrv / eng)

CERTIFIKAT

**Za sustav upravljanja prema
EN ISO 9001:2015**

U skladu sa TÜV AUSTRIA CERT postupcima, potvrđuje se da

**HRVATSKA AGENCIJA ZA
POLJOPRIVREDU I HRANU
CENTAR ZA STOČARSTVO**
Vinkovačka cesta 63c
31000 Osijek
Hrvatska

primjenjuje sustav upravljanja u skladu sa gore navedenom normom za sljedeće
opse (djelatnosti):

**označavanje i registracija domaćih životinja; testiranje rasta, razvoja,
produktivnih odlika i genetsko vrednovanje uzgojno valjanih domaćih
životinja; stručna i tehnička podrška radu uzgojnih udruženja; promocija
uzgoja i stocarske proizvodnje**

Registracijski broj certifikata 2010020009063 / 02

Velj 09 2023-06-09

Beč, 2023-07-07

služba izdavanja certifikata
TÜV AUSTRIA CERT GMBH

Certifikacija je provedena u skladu sa TÜV AUSTRIA CERT postupcima za audiranje i certifikaciju i
prema je redoviti nadzorni audit. Ova certifikat je važeći vezano uz glavni certifikat
TÜV AUSTRIA CERT GMBH · Deutschstraße 10 · A-1230 Wien · www.tuv.at

CERTIFICATE

**Management system as per
EN ISO 9001:2015**

in accordance with TÜV AUSTRIA CERT procedures, it is hereby certified that

**CROATIAN AGENCY FOR
AGRICULTURE AND FOOD
CENTRE FOR LIVESTOCK BREEDING**
Vinkovačka cesta 63c
31000 Osijek
Croatia

applies to the management system in the following scope:

**identification and registration of domestic animals; performance testing
and genetic evaluation of herdbook animals; professional and technical
support to the work of breeders associations; promotion of breeding and
livestock production**

Certificate Registration No: 2010020009063 / 02

Valid until: 2023-06-09

Vienna, 2023-07-07

Certification Body
TÜV AUSTRIA CERT GMBH

This certificate was conducted in accordance with TÜV AUSTRIA CERT auditing and certification
procedures and is subject to regular surveillance audits. The certificate is valid in conjunction with the
main certificate:
TÜV AUSTRIA CERT GMBH · Deutschstraße 10 · A-1230 Wien · www.tuv.at

10. IZVJEŠĆE PRIPREMILI / AUTHORS

- **CENTAR ZA STOČARSTVO**

Vinkovačka cesta 63 c, 31 000 Osijek
+385 (0)31 275-186, cs@hapih.hr, www.hapih.hr

dr. sc. Zdenko Ivkić, zdenko.ivkic@hapih.hr

dr. sc. Marija Špehar, marija.spehar@hapih.hr

dr. sc. Dragan Solić, drago.solic@hapih.hr

Mladen Molnar, dipl. ing., mladen.molnar@hapih.hr

Davor Pašalić, dr. med. vet., davor.pasalic@hapih.hr

Mladen Škiljević, dipl.ing., mladen.skiljevic@hapih.hr

Josipa Pavičić, dipl. ing., josipa.pavicic@hapih.hr

Filip Vrbanić, mag. ing. agr., filip.vrbanic@hapih.hr

Milomir Uzelac, milomir.uzelac@hapih.hr

Vatroslav Tissauer, dipl.ing.polj.,univ.spec.oec., vatroslav.tissauer@hapih.hr

Jelena Cvitaš, dipl. ing., jelena.cvitas@hapih.hr

- **MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE**

Djelatnici Sektora za registre životinja Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane izradili su poglavlja 5 (Označavanje i registracija domaćih životinja) i 6 (Klasiranje trupova).

Djelatnici Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane sudjelovali su u obradi podataka za poglavlje 3 (Provedba aktivnosti).

- **UZGOJNA UDRUŽENJA**

U pripremi podataka za poglavlje 2.2. (Novosti u uzgoju) i poglavlje 2.4. (Suradnja s uzgojnim udruženjima) sudjelovali su djelatnici ili predstavnici uzgojnih udruženja:

Središnji savez udruga uzgajivača svinja Hrvatske, sus@sus.hr

Udruga uzgajivača svinja „Banijska šara“, banijska.sara@gmail.com

Plemenita Općina Turopoljska, plem-op-turopoljska@zg.t-com.hr

Udruga uzgajivača crne slavonske svinje „Fajferica“, fajferica@fajferica.hr

**Hrvatska agencija za
poljoprivredu i hranu**

Vinkovačka cesta 63 c
31000 Osijek
tel.: +385 31 275 200
e-mail: hapih@hapih.hr

www.hapih.hr

ISSN 2670-8760

